

Medlemmer i Bodø kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Fredag 5. oktober 2018, kl 09.00

Møtested: Formannskapssalen, Moloveien 16

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
31/18	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 27. august 2018
32/18	Forvaltningsrevisjon Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg
33/18	Bestilling av forvaltningsrevisjon
34/18	Virksomhetsplan 2019 for kontrollutvalget
35/18	Budsjett for kontroll og tilsyn 2019
36/18	Revisors vurdering av egen uavhengighet
37/18	Kontrollutvalgets møteplan 2019
38/18	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
39/18	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Bodø, 28. september 2018

Espen Rokkan (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (eventuell innkalling skjer særskilt).

SAK 31/18

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 27. august 2018

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 27. august 2018

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 27. august 2018 godkjennes.

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – BODØ KONTROLLUTVALG

Møtedato: Mandag 27. august 2018 kl. 09.00 - 11.15

Møtested: Formannskapssalen, Moloveien 16

Saksnr.: 25/18 - 30/18

Til stede:

Espen Rokkan, leder
Thor Arne Angelsen, nestleder
Åshild Opøyen
Charlotte Ringkjøb,
Lars Vestnes

Forfall:

Lars Vestnes

Varamedlemmer:

Lars Røed Hansen møtte for Lars Vestnes

Øvrige:

- Kommunaldirektør Ingunn Lie Mosti, sak 26/18
- Innkjøpssjef Øystein Nilsen,
- IKT-sjef Frode Nilsen, og
- Seniorrådgiver Bjørn Inge Furunes, sak 27/18
- Forvaltningsrevisor Kai Blix,
- Ansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst,
- Avdelingsleder Liv Anne Kildal, Salten kommunerevisjon IKS
- Sekretariatsleder Lars Hansen, Salten kontrollutvalgsservice

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
25/18	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2018
26/18	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Internkontroll Helse og omsorg
27/18	Notat fra revisor vedr rammeavtale IKT-driftstjenester og utstyr
28/18	Rammer for arbeidet i kontrollutvalget
29/18	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
30/18	Eventuelt

25/18 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2018

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2018 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 1. juni 2018 godkjennes.

26/18 Oppfølging av forvaltningsrevisjon Internkontroll Helse og omsorg

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 17/136 Forvaltningsrevisjon Internkontroll Helse og omsorg.
2. Rådmannen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer følgende:
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering.

Behandling, kontrollutvalgets møte 1. juni 2018, sak 22/18:

Forslag fra Espen Rokkan:

Saken utsettes til neste møte.

Votering:

Forslag fra Espen Rokkan ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte.

Behandling, kontrollutvalgets møte 27. august 2018, sak 26/18

Kommunaldirektør Ingunn Lie Mosti møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Kontrollutvalget fikk tilsendt notat fra administrasjonen datert 27.08.2018: Oppfølging av anbefalinger – merknader.

Omforent forslag:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 17/136 Forvaltningsrevisjon Internkontroll Helse og omsorg.
2. Rådmannen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp.
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering. Notat fra administrasjonen datert 27.08.2018 legges ved.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av bystyrets vedtak i sak 17/136 Forvaltningsrevisjon Internkontroll Helse og omsorg.
2. Rådmannen har redegjort for på hvilken måte bystyrets vedtak er fulgt opp.
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering. Notat fra administrasjonen datert 27.08.2018 legges ved.

27/18 Notat fra revisor vedr rammeavtale IKT-driftstjenester og utstyr

IKT-sjef Frode Nilsen, seniorrådgiver Bjørn Inge Furunes og innkjøpssjef Øystein Nilsen møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Revisors notat og redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Revisors notat og redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

28/18 Rammer for arbeidet i kontrollutvalget

Forslag til vedtak:

Saken legges frem for drøfting.

Omforent forslag til vedtak:

Utvalget fortsetter drøfting av innholdet i kontrollutvalgets arbeid i forbindelse med sak om virksomhetsplan for kontrollutvalget i neste møte.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Utvalget fortsetter drøfting av innholdet i kontrollutvalgets arbeid i forbindelse med sak om virksomhetsplan for kontrollutvalget i neste møte.

29/18 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisjonen orienterte:

- Bemanning: Ny forvaltningsrevisor, Kai Blix, har startet opp med forvaltningsrevisjon Selvkost IRIS

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken

30/18 Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling.

Bodø, den 27. august 2018

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Bodø kommune v/ ordfører og rådmann,
Salten kommunerevisjon IKS

SAK 32/18

Forvaltningsrevisjon Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS: 26.09.2018: Forvaltningsrevisjonsrapport Fjernvarme

Bakgrunn:

Forvaltningsrevisjonen har bakgrunn i vedtatt Plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2019, vedtatt i bystyrets sak 16/182:

1. Styringsstruktur helse og omsorg (Internkontroll helse og omsorg)
2. Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg
3. Kvalitet innen kommunens pleie- og omsorgstjenester
4. Økonomistyring helse og omsorg
5. Oppfølgingsrapport barnevern
6. Oppfølgingsrapport spesialundervisning
7. Brukerbetaling vann og avløp
8. Forvaltning av kommunale bygg og eiendommer

På denne bakgrunn har kontrollutvalget i sin sak 05/18, 18. januar 2018, bestilt forvaltningsrevisjon Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg.

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å få vurdert om vedtaksprosessen i kommunen var korrekt frem mot etablering av fjernvarmeanlegget på Rønvikjordene. Var saken konsekvensutredet slik at beslutningsgrunnlaget gav oversikt over prosjektets økonomiske lønnsomhet på sikt. Og er økonomien i dag i tråd med målsettingen og forutsetningene for bystyrets vedtak?

Følgende 3 problemstillinger har vært undersøkt i denne revisjonen:

1. Har kommunen fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling og beslutning i saken om fjernvarmeanlegget på Rønvikjordene?
2. Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret?
3. Er økonomien og målsettingen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen), er utledet fra bl.a Kommuneloven, Plan- og bygningsloven, Forskrift om konsekvensutredning, kommunale vedtak og rutiner.

Revisors funn og vurderinger: 1. Har kommunen fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling og beslutning i saken om fjernvarmeanlegget på Rønvikjordene?

Revisjonskriterier:

- Kommunen skal sikre at det for alle private reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram.
- Kommunen skal sikre at det gjennomføres oppstartsmøte og skrives referat.
- Kommunen skal sikre at forslagsfremmer legger til rette for medvirkning gjennom varsel for oppstart av planarbeidet og offentlig høring av forslag til reguleringsplan.
- Kommunen skal sikre at forslag til planer etter loven ved offentlig ettersyn har en planbeskrivelse.
- Kommunen skal sikre at det utarbeides en ROS-analyse for prosjektet.
- Kommunestyret skal treffe vedtak i plansaken.

Revisors funn og vurderinger:

I forhold til spørsmålet om planprogram viser revisor til uttalelse fra Norsk Energi hvor det ikke er tvil om at det ikke kreves konsekvensutredning og at det dermed heller ikke er behov for planprogram.

Det er gjennomført oppstartsmøte, og revisor finner at det ikke er forhold av betydning som mangler «*sett i sammenheng med planarbeidet som skulle påbegynnes*»

Det er dokumentert at medvirkning er ivaretatt: høring og offentlig ettersyn er gjennomført i henhold til gjeldende rutiner for dette.

Videre er det dokumentert at planbeskrivelse er disponert i henhold til gjeldende retningslinjer.

Det er gjennomført en enkel ROS-analyse. Her viser revisor til at NVE har stilt krav til ytterligere analyse, men revisor viser til at NVE har et annet regelverk å forholde seg til, og at det derfor ikke kan konkluderes med at kommunens opprinnelige ROS-analyse var for enkel.

Bystyrets vedtak er begrunnet i et fylldig saksfremlegg, og retningslinjer for bystyrets behandling av denne type saker er fulgt.

Revisors funn og vurderinger: 2. Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret?

Revisjonskriterier:

- Kommunen skal sikre at det utarbeides en konsekvensutredning for alle saker som faller inn under forskrift om konsekvensutredning.
- Kommunen skal sikre at planleveransen er i henhold til gjeldende retningslinjer.
- Kommunen skal utarbeide et saksframlegg i henhold til gjeldende retningslinjer.

Revisors funn og vurderinger:

Norsk Energi sin vurdering av om det skulle utarbeides konsekvensutredning for anlegget konkluderte med at anleggets omfang ikke tilsa at krav om slik utredning ville bli utløst. Når det gjelder planleveransen er det etter revisors vurdering dokumentert at *«kommunen ved Byplankontoret har mottatt komplett planleveranse etter de krva til vedlegg og maler som følger av gjeldende retningslinjer»*

I forhold til saksframlegget bemerker revisor at dette inneholder en fyldig gjengivelse av saken basert på kommunens mal. Det er revisors vurdering av saksframlegget ga tilstrekkelig med informasjon om saken.

Revisors funn og vurderinger: 3. Er økonomien og målsetningen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

Revisjonskriterier:

Fordi bystyrets vedtak ikke la økonomiske forutsetninger til grunn for prosjektet, gjøres vurderingen ut fra kriterier fra eierne og selskapet selv

- BE Varme skal skape lønnsomhet innenfor en vedtatt investeringsramme på kr 175 millioner.
- BE Varme skal gi avkastning på 7,8 %
- BE Varme skal være lønnsom innen 2021

Revisors funn og vurderinger:

Det er oppnådd lønnsomhet innenfor den besluttede investeringsrammen.

I forhold til spørsmålet om avkastning nevner revisor at *«Sammenlikningen av langtidsprognosen og regnskapet for 2017 og prognostisert regnskap for 2018, viser at økonomien i selskapet er bedre enn forventet i langtidsprognosen»*

Når det gjelder spørsmålet om lønnsomhet peker revisor på at prosjektet er i en tidlig fase, og at tall for drift av anlegget kun går tilbake til 2017. Det er et tidlig å skulle gjøre en vurdering av lønnsomhet, men revisor nevner at det for 2018 forventes et overskudd før skatt på cirka kr 7,7 mill.

Revisors anbefaling:

Revisor har ikke gitt noen anbefaling i denne rapporten.

Rådmannens kommentar:

Rådmannens kommentar er i sin helhet lagt ved rapporten.

Vurdering:

Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport i samsvar med innholdet i bestillingen.

Rapporten får frem at retningslinjene for behandling og vedtak er fulgt og at saken var tilstrekkelig opplyst før bystyrets behandling. Videre at økonomi og målsetting i prosjektet er i tråd med kriteriene på området.

Som hovedregel vil revisor gi anbefalinger i tilknytning til en ferdig forvaltningsrevisjon, men dette er ikke tilfelle for inneværende rapport. I henhold til Standard for forvaltningsrevisjon bør revisor gi anbefalinger «*der det er hensiktsmessig*».

Forslag til vedtak (innstilling til bystyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg er forelagt bystyret i Bodø og tas til etterretning.

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

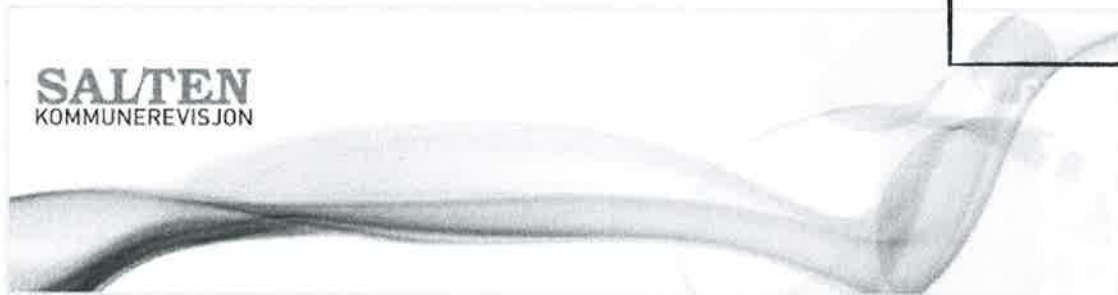
Salten kontrollutvalgsservice

Dato 26.09.2018

Jnr. 18/753

Arkiv nr. 412 9-3

Hjemmel u off:

Forvaltningsrevisjon

Fjernvarme

Bodø kommune

FORORD

Forvaltningsrevisjon er en pålagt oppgave i henhold til kommunelovens § 77 nr. 4. Formålet med forvaltningsrevisjon er å utføre systematiske undersøkelser av den kommunale tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og økonomiske forvaltning, herunder se etter muligheter til forbedringer, eventuelt påpeke svakheter og mangler.

Kontrollutvalget i Bodø kommune vedtok 18.01.18 å gjennomføre forvaltningsrevisjon av fjernvarmeprosjektet i Bodø kommune. Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen som ble gjennomført av Salten kommunerevisjon IKS. Ansvarlig for gjennomføring av undersøkelsen har vært forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

Bodø den 26.09.18

Bjørn Vegard Gamst

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Innhold

0 SAMMENDRAG	5
1 INNLEDNING	7
2 FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER	10
2.1 Formål.....	10
2.2 Problemstillinger.....	10
2.3 Avgrensninger.....	10
3 METODE OG GJENNOMFØRING	11
4 REVISJONSKRITERIER.....	12
5 FAKTA OG VURDERINGER.....	14
5.1 Fakta problemstilling 1.....	14
5.1.1 Problemstilling 1	14
5.1.2 Operasjonaliserte revisjonskriterier	
5.1.3 Planprogram.....	14
5.1.4 Oppstartsmøte og referat	15
5.1.5 Medvirkning	15
5.1.6 Planbeskrivelse	16
5.1.7 ROS-analyse	16
5.1.8 Kommunestyrets vedtak.....	18
5.2 Vurderinger problemstilling 1	18
5.2.1 Planprogram.....	18
5.2.2 Oppstartsmøte og referat	18
5.2.3 Medvirkning	19
5.2.4 Planbeskrivelse	19
5.2.5 ROS-analysen	19
5.2.6 Kommunestyrets vedtak.....	19
5.3 Fakta problemstilling 2.....	20
5.3.1 Problemstilling 2	20
5.3.2 Operasjonaliserte revisjonskriterier	
5.3.3 Konsekvensutredning	20
5.3.4 Planleveransen.....	21
5.3.5 Saksframlegget.....	22
5.4 Vurderinger problemstilling 2	23
5.4.1 Konsekvensutredning	23
5.4.2 Planleveransen.....	23
5.4.3 Saksframlegget.....	23
5.5 Fakta problemstilling 3.....	24
5.5.1 Problemstilling 3	24

5.5.2 Operasjonaliserte revisjonskriterier:	
5.5.3 Investeringsrammen	24
5.3.4 Avkastningskravet	25
5.3.6 Lønnsomhet	25
5.4 Vurderinger problemstilling 3	28
5.4.1 Investeringsrammen	28
5.4.2 Avkastningskravet	28
5.4.3 Lønnsomhet	28
6 Konklusjon	29
7 Rådmannens kommentar	31
8 Kilder	32
9 Ressursbruk	34
Vedlegg 1	35
<i>Rådmannens kommentar</i>	35
Vedlegg 2	36
<i>Revisjonskriterier</i>	36
PROBLEMSTILLING 1	36
Operasjonaliserte revisjonskriterier	39
PROBLEMSTILLING 2	40
Operasjonaliserte revisjonskriterier	42
PROBLEMSTILLING 3	43
Operosjonaliserte revisjonskriterier	44
Vedlegg 3	45
<i>Kundeliste BE Varme AS (medio september 2018)</i>	45

0 SAMMENDRAG

Formålet med prosjektet er å få vurdert om vedtaksprosessen i kommunen var korrekt frem mot etablering av fjernvarmeanlegget på rønvikjordene, og om saken var konsekvensutredet, og at beslutningsgrunnlaget gav oversikt over prosjektets lønnsomhet på sikt. Videre ønsker en å finne ut om økonomien i prosjektet i dag er i tråd med målsetningen og forutsetningene for kommunestyrets vedtak.

Av formålet har vi utledet følgende problemstillinger:

1. Har kommunen fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling av og beslutning i saken om fjernvarmeanlegg på Rønvikjordene?
2. Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret.
3. Er økonomien og målsetningen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

Revisjonen har for å besvare **første problemstilling** gått gjennom de viktigste delene av plansaken for Bodø kommune. Delene som er valgt ut er kravet til planprogram, oppstartsmøte og referat, varsel om oppstart, høring av planforslaget, ROS-analysen og vedtaket i kommunestyret. Revisjonen har gjennomgått dokumentasjon for alle disse prosessene. Kommunens behandling av plansaken er målt opp mot de regler og rutiner som er satt opp for å sørge for en god og ryddig prosess på dette området. Revisjonen har ikke på noen av de nevnte områder funnet mangler eller feil. Vi har dermed for problemstilling 1 kommet til at retningslinjene ved behandling av og beslutning i saken om fjernvarmeanlegg på rønvikjordene er fulgt.

For **andre problemstilling** har revisjonen undersøkt kravet til konsekvensutredning, om planleveransen fulgte kravene som skal sørge for at saken er tilstrekkelig opplyst og om saksfremlegget for bystyret inneholdt de påkrevde opplysninger for bystyrets vedtak. Revisjonen har ikke hatt mulighet innenfor prosjektets ressurser til å vurdere om alle opplysningene som er framlagt er korrekte. Vi har imidlertid funnet at det er avgjort i oppstartsmøtet at det ikke kreves konsekvensutredning for prosjektet. Dette er bekreftet av

Norsk Energi som har gitt en uttalelse om dette. For øvrig er malene fulgt, og de opplysningene som skal være fremskaffet er fremskaffet i saken. Saken var dermed så langt revisjonen kan se tilstrekkelig opplyst før behandling i Bodø bystyre.

Tredje problemstilling har medført visse utfordringer. Den eneste økonomiske forutsetningen som var satt for bystyrets vedtak, var at prosjektet ikke skulle få økonomiske konsekvenser for Bodø kommune. Alle utgifter skulle dekkes av Bodø Energi og BE Varme. Revisjonen har derfor hentet kriterier for å måle den økonomiske utviklingen i prosjektet ut fra de krav som er stillet til prosjektet og BE Varme internt i Bodø Energi-konsernet. Problemstillingen vil derfor ikke bli besvart direkte, men via en beskrivelse av økonomien i virksomheten sett opp mot de kravene som er stillet.

Vi fant kriterier i form av en langtidsprognose/-budsjett med noen nøkkeltall og et vedtak fra konsernstyret. Vi har på bakgrunn av dette undersøkt om BE Varme innenfor en vedtatt investeringsramme på 175 millioner nok har skapt lønnsomhet. Om denne lønnsomheten kan inntreffe før 2021 og om BE Varme har overholdt avkastningskravet som er satt til 7,8%.

Det viser seg at budsjettet er satt opp med en internrente på 8,2%. Dette fører til at de har en buffer på 0,4% i forhold til avkastningskravet. Prosjektet er ikke tilført mer midler enn den investeringsrammen på 175 millioner kr som ble vedtatt i 2013. Etter siste halvårsvurdering sier prognosen at resultatet før skatt i 2018 er på 7,7 millioner kr. Dette betyr at prosjektet allerede forventes å være lønnsomt allerede i 2018. Revisjonen finner etter dette at økonomien og målsetningen i prosjektet er i tråd med de kriteriene vi kunne sette opp.

Rådmannen har kort kommentert at han mener rapporten gir et korrekt bilde av fjernvarmeprosjektet i Bodø.

1 INNLEDNING

Det utarbeides hvert år mellom 2000 og 3000 nye reguleringsplaner¹ i Norge. I 2011 var over 70 % av disse basert på private² planforslag, slik også fjernvarmeanlegget i Bodø var.

«BE Varme AS startet i 2012 utbygging av nytt distribusjonsnett for fjernvarme i Bodø, fjernvarmenettet strekker seg i dag fra Hovdejordet via Stormyra og til Bodø Sentrum. Hovedsentralen Keiseren er et biovarmeanlegg på Rønvikjordet i Bodø, basert på returtreflis fra regionen. Herfra blir fornybar og miljøvennlig varme levert i fjernvarmenettet.»³

Bodø Energi AS startet i 1993 utbygging av et nærvarmeverk på Stormyra i Bodø, basert på spillvarme fra en lokal isoporkassefabrikk. Fabrikken ble senere flyttet og midlertidig produksjon av varme med el-kjel/olje-kjel ble etablert i Nordlandshallen. Hovdejordet nærvarme ble så etablert i 2005 for forsyning av varme til fem nye borettslag på Hovdejordet i Bodø. Anlegget besto av en varmpumpe (luft til vann) med en el-kjele. I tillegg hadde anlegget en oljekjele som reserve/topplast. Bodøsjøen nærvarme ble etablert i 2007 med midlertidig varmeproduksjon fra el-kjele i en transportabel container.

I 2009 ble BE Varme AS etablert. Bodø Energi AS er 100% eier av selskapet. Alle de da eksisterende varmeanleggene ble overført til BE Varme AS.

Bodø Energi AS fikk i 2010 konsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat (heretter NVE) for en større utbygging av fjernvarme i Bodø basert på varme fra et planlagt forbrenningsanlegg for avfall på Burøya. Bodø Energi AS inngikk i denne sammenheng et forretningsmessig samarbeid med Statkraft Varme AS, Trondheim.

På grunn av manglende lønnsomhet som resultat av lave strømpriser i perioden, besluttet Statkraft Varme AS på senhøsten 2012 å legge etableringen av dette avfallsbaserte

¹ Reguleringsplan er en plan som er bindende for fremtidig arealbruk og bebyggelse innenfor et nærmere avgrenset område. Reguleringsplaner brukes i kommunal planlegging. (Store Norske)

² Planforslag som er utarbeidet av privatpersoner, selskaper som ikke er kommunen selv. (Egen definisjon)

³ Hentet fra <https://www.bodoenergikonsern.no/ac/fjernvarme>

produksjonsanlegget på is. Som resultat av dette starter BE Varme i november 2012 arbeidet med å utrede alternative løsninger for fjernvarmeutbyggingen, blant annet å bygge energikilder i egen regi. Norsk Energi bistod BE Varme med å utrede alternative løsninger. Nettutbygging på Hovdejordet og Stormyra ble igangsatt for å knytte disse to områdene sammen til et felles fjernvarmenett.

Utredning av alternative løsninger for fjernvarmeutbyggingen fortsatte våren 2013 hvor det i perioden ble kvalitetssikret flere parametre som fjernvarmepris, tilgang til brensel, tilgang til tomt for bioanlegg mv. Konsernstyret i Bodø Energi besluttet bygging av et bioanlegg basert på returflis og en redusert utbygging av fjernvarmenettet. Arbeidet med regulering av tomt for biobrenselanlegget ble startet.

I tillegg ble det i løpet av våren 2013 søkt om ny støtte fra Enova, endring i konsesjon fra NVE, og utslippstillatelse fra Fylkesmannen i Nordland.

BE Varme fikk i september 2013 innvilget Enovastøtte på kr 88,5 millioner kroner til fjernvarmeutbyggingen i Bodø, samtidig ble reguleringsplanen vedtatt av Bodø kommune.

Høsten 2013 ble forprosjektet for bioanlegget utarbeidet og det ble innhentet tilbud for prosjekteringen. Rambøll ble i oktober samme år engasjert som prosjekterende for bioanlegget, og anbudsdocumentene for de elektromekaniske installasjonene ble utarbeidet. Det ble også inngått avtale med leverandører for leveranse av returflis til anlegget. I desember 2013 fikk BE Varme innvilget ny fjernvarmekonsesjon for å bygge ut fjernvarmeanlegg. Dette innebar utbygging av fjernvarmenett i 5 faser; sentrum (1), Langstranda (2), Rønvikleira og Burøya (3), Bodøsjøen (4) og Mørkved (5), og bygging av den nye varmesentralen på Rønvikjordet. Avfallsanlegget på Burøya ble tatt ut av konsesjonen fordi det ikke lenger var aktuelt. Fylkesmannen i Nordland innvilget utslippstillatelse etter forurensingsloven for biobasert varmesentral.

Hoved traséen i fjernvarmenettet fra Nordlandssykehuset og ned til Bodø sentrum ble anlagt.

Weiss fikk i mars 2014 kontrakten for leveranse av alt elektromekanisk utstyr. Utover våren prosjekterte Rambøll, grunn- og bygningsmessige arbeider og dette ble lagt ut på anbud.

Midlertidig tidligfyringsentral for forsyning av kunder i Bodø sentrum bestående av en 2X2 MW oljecontainer⁴ ble satt i drift.

Grunntrepreneur PK Strøm fikk på våren 2014 kontrakten for grunnarbeidene til bioanlegget og grunnarbeidene ble oppstartet. Gunvald Johansen fikk i juni 2014 kontrakten for de bygningsmessige arbeidene.

Ny høyspentkjele ble satt i drift i august 2014, i lokaler i den gamle svømmehallen i Bodø

I desember 2014 ble hoved traséene i fjernvarmenettet i Bodø sentrum for en stor del ferdigbygget.

I 2017 var første fulle driftsår for biobrenselanlegget Keiseren som er oppført på Rønvikjordet. Full drift av fjernvarmeanlegget er forventet i 2023 og da vil anlegget forbrenne 23000 tonn returflis og levere opptil 79 GWH.

Mørkved er senere tatt ut av konsesjonen og flyplassområdet/ny by er tatt inn i konsesjonen.

Selskapet har pr. i dag 60 tilknyttede kunder⁵, og alle større nybygg innenfor konsesjonsområdet har tilknytningsplikt.⁶

⁴ En container bestående av to oljefyrte vannkjeler som hver kan levere varmtvann tilsvarende to mega watt. Til sammen opptil fire mega watt.

⁵ Fullstendig kundeliste finnes i vedlegg 3.

⁶ Bodø Kommune vedtok i Bystyret den 14. april 2011 at nye bygg og rehabiliterte bygg over 500 m2 BRA og innenfor konsesjonsområdet har tilknytningsplikt.

2 FORMÅL, PROBLEMSTILLING OG AVGRENSNINGER

2.1 Formål

Formålet med prosjektet er å få vurdert om vedtaksprosessen i kommunen var korrekt frem mot etablering av fjernvarmeanlegget på rønvikjordene, og om saken var konsekvensutredet, og at beslutningsgrunnlaget gav oversikt over prosjektets lønnsomhet på sikt. Videre ønsker en å finne ut om økonomien i prosjektet i dag er i tråd med målsetningen og forutsetningene for kommunestyrets vedtak.

2.2 Problemstillinger

Av formålet har vi utledet følgende problemstillinger:

1. Har kommunen fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling av og beslutning i saken om fjernvarmeanlegg på Rønvikjordene?
2. Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret.
3. Er økonomien og målsetningen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

2.3 Avgrensninger

Undersøkelsen er avgrenset til å se på prosessen i reguleringsaken som endte med biobrenselanlegget på rønvikjordet, og økonomien i prosjektet etter etableringen av biobrenselanlegget i Rønvik.

En plansak består av svært mange rutiner og vi har ikke kunnet undersøke at alle er fulgt til punkt og prikke. Vi har derfor valgt å konsentrere oss om de kravene som er viktigst for å opplyse saken og sørge for et godt beslutningsgrunnlag når saken kommer for vedtak i kommunestyret.

Når det gjelder opplysning av saken for bystyret begrenser vår undersøkelse seg til de typer opplysninger som, etter rutiner og maler, er påkrevet å ha med for å opplyse slike saker. Det ville føre for langt å skulle undersøke om alle opplysningene er korrekte.

For siste problemstilling har vi valgt å følge opp de økonomiske kravene som stilles til prosjektet.

3 METODE OG GJENNOMFØRING

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til Norges kommunerevisorforbunds Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

I dette prosjektet har vi samlet inn fakta hovedsakelig gjennom innhenting av sentrale dokumenter i plansaken for kommunen, og konsesjonssaken for NVE. I tillegg har vi innhentet dokumenter for å si noe om økonomien i prosjektet. Dokumenter er innhentet både fra Bodø kommune og BE Varme AS. I tillegg har vi innhentet nøkkeltallene fra regnskapet i BE Varme på proff.no. Informasjonsinnhenting har skjedd i perioden mai - september 2018.

Det er ikke gjennomført intervjuer men det er gjennomført samtaler og innhentet skriftlige uttalelser fra følgende personer:

- Arealplanlegger Byplan, Bodø kommune
- Direktør, BE Varme
- Styremedlem, BE Varme
- Økonomirådgiver, BE Varme

I prosjektet er en rekke dokumenter gjennomgått og analysert:

- Dokumenter fra planbehandlingen i Bodø kommune
- Dokumenter fra Bodø bystyre
- Dokumenter fra Konsesjonssøknaden til NVE
- Bodø Energi/BE Varme sin nettside

- Økonomirapporter fra proff.no
- Langsiktig budsjettplan og regnskapsresultater

For full oversikt over kilder se kildekapittelet

Vår samlede vurdering av metodebruk og kildetilfang i dette prosjektet gir et tilstrekkelig grunnlag for å svare på problemstillingene 1 og 2.

Kommunens vedtak har vist seg å ikke legge økonomiske forutsetninger for prosjektet. For å likevel gjøre en vurdering av økonomiske målsetninger har vi hentet kriterier fra eierne og selskapet selv for å svare på om økonomien i prosjektet forsvaret bystyrets vedtak. Kildetilfanget er også her tilstrekkelig for å besvare de kriteriene vi har satt opp. Dette er imidlertid ikke direkte svar på problemstillingen.

Faktadelene i rapporten og revisjonskriteriene er verifisert av direktøren i BE Varme og saksbehandleren fra byplankontoret i Bodø kommune.

4 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriteriene er en samlebetegnelse på de krav og forventninger som kan stilles til den funksjon, aktivitet eller prosedyre som er gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kriteriene holdt sammen med faktagrunnlaget danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes i en forvaltningsrevisjon. Aktuelle kilder for utledning av revisjonskriterier er lover, forskrifter, retningslinjer, vedtak, avtaler og anerkjent teori. I denne undersøkelsen har vi utledet revisjonskriteriene fra følgende kilder:

- Kommuneleien
- Plan- og bygningsloven
- Forskrift om konsekvensutredninger
- Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven
- Kommunale vedtak

- Kommunale rutiner
- Reguleringsplaner
- Konesjoner

Utleddningen av revisjonskriterier følger i vedlegg 2. De operasjonaliserte revisjonskriteriene presenteres innledningsvis under behandlingen av hver enkelt problemstilling i kapittel 5.

Oppføringen og gjennomføringen av prosjektet med biobrenselanlegget på Rønvikjordet kan i sin helhet hjemles i og gjennomføres etter Energilovene.

Dette betyr at reguleringssaken for Bodø kommune hva gjelder biobrenselanlegget ikke var nødvendig. Det var likevel et ønske fra Bodø Energi og BE Varme å gjennomføre en regulering for å bedre den lokale forankringen. Når denne reguleringen likevel gjennomføres må den gjennomføres i henhold til gjeldende regelverk og rutiner for området.

5 FAKTA OG VURDERINGER

5.1 Fakta problemstilling 1

5.1.1 Problemstilling 1

Har kommunen fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling av og beslutning i saken om fjernvarmeanlegg på Rønvikjordene?

5.1.2 Operasjonaliserte revisjonskriterier

- Kommunen skal sikre at det for alle private reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram.
- Kommunen skal sikre at det gjennomføres oppstartsmøte og skrives referat.
- Kommunen skal sikre at forslagsfremmer legger til rette for medvirkning gjennom varsel før oppstart av planarbeidet og offentlig høring av forslag til reguleringsplan.
- Kommunen skal sikre at forslag til planer etter loven ved offentlig ettersyn har en planbeskrivelse.
- Kommunen skal sikre at det utarbeides en ROS-analyse for prosjektet.
- Kommunestyret skal treffe vedtak i plansaken.

5.1.3 Planprogram

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.

Planprogram er påkrevet i samme utstrekning som konsekvensutredning, vilkåret er det samme; «dersom planen vil få vesentlige virkninger for miljø og samfunn». Vi henviser derfor til fremstillingen på side 20-21 om konsekvensutredning for å få belyst dette. Det

fremgår der at Norsk Energi har gjort en vurdering av behovet for konsekvensutredning og kommet til at planen ikke vil få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Behovet for planprogram vil følge den samme vurderingen.

5.1.4 Oppstartsmøte og referat

Det ble avholdt oppstartsmøte 08.01.2013.

Saksbehandler fra byplankontoret i Bodø kommune skrev referat.

Temaer som ble tatt opp var:

- Avgrensning av planen
- Det ble avgjort at det ikke var krav til konsekvensutredning
- Krav om detaljregulering
- Særlige utfordringer angående beliggenhet
- Alternativer for plassering
- Plan for medvirkning
- Behov for rekkefølgebestemmelser/utbyggingsavtale
- Krav til planleveransen
- Gebyr

Tilstede var representanter for BE Varme AS, Norconsult og Byplankontoret i Bodø kommune.

5.1.5 Medvirkning

Varsel om oppstart av planarbeidet ble kunngjort på Bodø kommunes hjemmeside og sendt ut til alle interessenter i henhold til kommunens adresseliste. Frist for innspill var 26.04.2013.

Oppstarten er også annonsert i Avisa Nordland den 23. mars 2013.

Revisor har kontrollert postjournal 20.03.13 der det fremgår at varsling var sendt til alle relevante parter.

Følgende interessenter har kommet med innspill til planforslaget:

- Nordlandsnett

- Jernbaneverket
- Bodin Bondelag
- Bodø Sildoljefabrikk AS
- Fylkesmannen i Nordland
- Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
- Statens vegvesen
- Nordland fylkeskommune

Bodø kommune ved Byplansjefen gjorde 24.05.13 vedtak i henhold til PBL §12-11, jf. §12-10 om at forslaget til detaljreguleringsplan Plan ID 1301⁷, skulle legges ut til offentlig ettersyn, samtidig som forslaget skulle sendes på høring. Frist for uttalelser/merknader ble satt til 13.07.2013.

Varsel om utleggelse til offentlig ettersyn og høring av 24.05.2013 er i henhold til postjournal sendt ut til alle relevante interessenter i henhold til adresseliste og naboliste for plan ID 1301.

5.1.6 Planbeskrivelse

Forslag til planbeskrivelse «Detaljregulering biobrenselanlegg Rønvikjordet Plan ID 1301» merket Bodø kommune og datert 23.05.2013. Er i henhold til Byplansjefens vedtak av 24.05.2013⁸ mottatt og kontrollert av saksbehandler i Bodø kommune.

Planforslaget var utarbeidet av Norconsult for BE Varme AS.

5.1.7 ROS-analyse⁹

På side 30 i høringsutkastet til Plan ID 1301 følger det en ROS-analyse. Det er gjort vurderinger om:

- Naturgitte forhold

⁷ Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordet.

⁸ Vedtak av 24.05.2013 om utleggelse til offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering av Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordet

⁹ Risiko- og sårbarhetsanalyse

- Infrastruktur (hendelser på transportører)
- Tidligere bruk
- Omgivelser
- Ulovlig virksomhet.

I ROS-analysen er det gitt merknader om følgende risikoforhold:

- Det er ikke gjennomført radonmålinger. Fra 1.7.2010 er det lovpålagt krav om radonsperre i alle nye bygninger hvor det oppholder seg mennesker.
- Hendelser på veg vil kunne hindre/forsinke inntransport av biobrensel til anlegget. Blir hendelsen langvarig kan det resulterer i at anlegget må stenges helt ned i en periode.
- Bensinstasjon Shell og en større trafo ligger i umiddelbar nærhet til planområdet. Hendelser på disse vil kunne influere på planområdet.
- Det finnes 11 og 132 kV- kabler i grunnen i og rundt planområdet som må hensynstas.
- Farlige anlegg i nærheten. Anlegget er et biobrenselanlegg der det skjer ei forbrenning.
- Det var ikke undersøkt om tilstrekkelig brannvannforsyning, men dette må dokumenteres ved byggesøknad.

Det er svart nei på at det foreligger andre risikoforhold enn dette.

Det er i henhold til saksbehandler ved byplankontoret i Bodø, Fylkesmannen i Nordland som har utarbeidet malen som benyttes for ROS-analyse.

I NVE sin «Godkjenning av detaljplan for Rønvikjordet biosentral i Bodø» av 31.03.2014 kom følgende frem med hensyn til ROS-analysen i Detaljplanen/planbeskrivelsen:

«Etter gjennomgang av tilsendt detaljplan ba NVE om en redegjørelse for utførte ROS-analyser for varmesentralen, med fokus på hendelser med en viss alvorlighet og hvilke tiltak man gjør for å ivareta dette.

Disse tilleggsopplysningene ble oversendt NVE 10.3.2014 og omfattet en ROS-analyse med foreslåtte tiltak, en HMS analyse med mulige uønskede hendelser som skal forebygges for å unngå personskader, samt ytterligere avklaring av ansvarsforhold. ROS-analysen omfattet bl.a. tiltak for å forebygge hendelser med middels risiko, herunder støy, brann, innbrudd, avbrudd i forsyningen, og skade på driftspersonell, samt forebygging av en rekke mulige hendelser med lav risiko.»

5.1.8 Kommunestyrets vedtak

Innstilling fra Komite for plan, næring og miljø av 05.09.2013 ble 12.09.2013 vedtatt i bystyret mot 1 stemme. Innstillingen og vedtaket lyder som følger:

«Med hjemmel i PBL §12-12 første ledd vedtar Bodø bystyre plan ID 1301 detaljregulering biobrenselanlegg, Rønvikjordene med plankart datert 08. januar 2013, revidert 23. mai 2013, tilhørende bestemmelser datert 18. juli 2013 og planbeskrivelse datert 21. juli samme år»

5.2 Vurderinger problemstilling 1

5.2.1 Planprogram

Uttalelsen som er innhentet fra Norsk Energi åpner ikke for at det finnes tvil om det er behov for konsekvensutredning. Revisjonen legger til grunn at vurderingen som er gjort av om det kreves konsekvensutredning vil gjelde likens for kravet om planprogram. Vi legger dermed til grunn at det var riktig å ikke benytte planprogram i denne saken.

5.2.2 Oppstartsmøte og referat

Oppstartsmøtet er gjennomført i henhold til de rutiner Bodø kommune har på dette området. Referatet følger den malen som er gitt på området og gir et godt bilde av gjennomføringen av oppstartsmøtet, dette til tross for at referat ikke var et lovkrav i 2013. Det klargjøres også at oppstart anbefales. Revisjonen kan ikke se at forhold av betydning mangler sett i sammenheng med planarbeidet som skulle påbegynnes.

5.2.3 Medvirkning

Revisjonen finner dokumentert at varsling av oppstart av planarbeid har fulgt de rutineene som gjelder for dette. Avgrensningen av planområdet var vedlagt på egen kartskisse, og er kunngjort på kommunens hjemmeside og i Avisa Nordland.

Planforslaget ble gjennomgått da det ble mottatt av kommunen. Videre ble gjort vedtak om at forslaget skulle sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn innenfor 12-ukers fristen.

Revisjonen finner det dokumentert at høring og offentlig ettersyn er gjennomført i henhold til gjeldende rutiner.

5.2.4 Planbeskrivelse

Revisjonen finner det dokumentert at planbeskrivelse som er disponert i henhold til gjeldende retningslinjer er innsendt til Bodø kommune som del av planleveransen.

5.2.5 ROS-analysen

Revisjonen finner at det er gjennomført en enkel ROS-analyse. NVE har ved sin behandling av saken bedt om ytterligere analyse med om fokus på hendelser med en viss alvorlighet og hvilke tiltak man gjør for å ivareta dette. NVE har imidlertid et annet regelverk som skal oppfylles. Vi kan ikke derfor uten videre si at den opprinnelige ROS-analysen var for enkel og at kommunen burde innhentet tilsvarende opplysninger.

Malen som ble brukt for analysen er, etter det saksbehandler ved byplankontoret forteller revisjonen, utviklet av Fylkesmannen i Nordland. En bør derfor kunne forutsette at den stiller de nødvendige krav hva gjelder kommunens behov for ROS-analyse. Revisjonen kan etter dette ikke se at det er grunn til å påpeke mangler i ROS-analysen.

5.2.6 Kommunestyrets vedtak

Det er dokumentert at kommunestyret har gjort vedtak i saken. Vedtaket er begrunnet i et fylldig saksfremlegg og en innstilling fra Komite for plan, næring og miljø, og vedtatt mot 1 stemme. Retningslinjene for kommunestyrets behandling av denne typer saker er etter

revisjonens forståelse fulgt. Vi kan dermed ikke se at det forekommer rutinemessige feil ved behandlingen og beslutningen i bystyret.

5.3 Fakta problemstilling 2

5.3.1 Problemstilling 2

Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret?

5.3.2 Operasjonaliserte revisjonskriterier

- Kommunen skal sikre at det utarbeides en konsekvensutredning for alle saker som faller inn under forskrift om konsekvensutredning.
- Kommunen skal sikre at planleveransen er i henhold til gjeldende retningslinjer.
- Kommunen skal utarbeide et saksframlegg i henhold til gjeldende retningslinjer.

5.3.3 Konsekvensutredning

Norsk Energi har gitt en vurdering av om konsekvensutredning skal utarbeides for dette fjernvarmeanlegget:

«Anleggets teoretiske maksimale kapasitet er 96 tonn per dag, mens det i praksis aldri vil gå med 100% effekt hele døgnet rundt. Varmesentralen kommer altså under grensen på 100 tonn for anlegg som alltid skal konsekvensutredes.»

«Etter Norsk Energi sine vurderinger er det ingen av kriteriene i §4 som skulle tilsi at planmyndighet skal behøve å vurdere konsekvensutredning med følgende begrunnelse:

a) anlegget kommer ikke i konflikt med områder med særlig verdifulle landskap, naturmiljø,

- kulturminner eller kulturmiljø som er vernet eller fredet*
- b) anlegget kommer ikke i konflikt med inngrepsfrie naturområder*
 - c) anlegget er ikke lokalisert i større naturområder*
 - d) anlegget kommer ikke i konflikt med gjeldende rikspolitiske bestemmelser eller retningslinjer*
 - e) anlegget kan ikke komme i konflikt med utøvelse av samiske utmarksnæringer*
 - f) anlegget innebærer ikke større omdisponering av landbruks-, natur- og friluftsområder*
 - g) anlegget gir ikke vesentlig økning i antall personer som utsettes for høy belastning av luftforurensning, støy eller lukt*
 - h) anlegget medfører ikke risiko for alvorlige ulykker*
 - i) anlegget kan ikke gi generelle helsekonsekvenser for befolkningen*
 - j) anlegget gir ikke vesentlige konsekvenser for befolkningens tilgjengelighet til uteområder, bygninger og tjenester*
 - k) anlegget kan ikke gi vesentlige miljøvirkninger i en annen stat»*

Norsk Energi konkluderte med:

«Basert på de foreliggende opplysningene om anleggets omfang, vurderer Norsk Energi at den planlagte varmesentralen ikke vil utløse krav om konsekvensutredning i henhold til regelverket i forskrift om konsekvensutredninger.»

5.3.4 Planleveransen

Planbeskrivelsen med, plankart, annonsetekst, bestemmelser, vurdering av krav til KU, vurdering av risiko for fugleansamling ble i henhold til Bodø kommunes hjemmeside lagt ut der 24.05.2013.

I Byplansjefens vedtak fremgår følgende:

«Kommuneplanens arealdel viser planområdet som offentlig formål. For øvrig berører ikke planforslaget den overordna disponeringen av areal og struktur i området.

Fordi planforslaget vil medføre utbygging, er det utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyse som at det er mindre risiko forbundet med anlegget. Dette gjelder hovedsakelig i forhold til bensinstasjon og til trafo som ligger i nærheten av planlagt anlegg.

Planforslaget er tilstrekkelig grunnlagt og dokumentert er i samsvar med gjeldende lov- og forskriftsverk, sentrale planer og retningslinjer og kommunens overordnede planer og mål for byutviklingen.

Oppstart av planarbeidet er lovlig annonsert og berørte parter er varslet på forskriftsmessig måte. Planforslaget er utført i samsvar med avtaler gjort i oppstartsmøte 08.01.2013.

Planen har god planfaglig kvalitet.

Planforslaget kan legges ut til offentlig ettersyn og sendes på høring.»

Av kommunens vedtak følger også at de innspill som var mottatt etter oppstart og har hatt betydning for planforslaget er hensyntatt i planleveransen.

5.3.5 Saksframlegget

I saksframlegget til Bodø Bystyre fremgår at følgende trykte vedlegg var vedlagt:

- Samlede merknader Detaljreguleringsplan Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordene
- Bestemmelser Detaljreguleringsplan Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordene
- Plankart Detaljreguleringsplan Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordene
- Beskrivelse Detaljreguleringsplan Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordene

Saksframlegget er skrevet etter den mal som benyttes for dette formål i Bodø kommune.

5.4 Vurderinger problemstilling 2

5.4.1 Konsekvensutredning

Det er dokumentert at det ble avgjort i oppstartsmøtet¹⁰ at det ikke var behov for konsekvensutredning i denne saken. For å sikre at denne avgjørelsen var korrekt ble det innhentet uttalelse fra Norsk Energi. Norsk Energi sin vurdering og konklusjon åpner ikke for tvil og gjør det tydelig at det ikke er krav om konsekvensutredning for denne reguleringsplanen. Revisor finner det dermed ikke nødvendig å undersøke dette nærmere.

5.4.2 Planleveransen

Revisor finner det dokumentert at kommunen ved Byplankontoret har mottatt komplett planleveranse etter de krav til vedlegg og maler som følger av gjeldende retningslinjer.

Byplankontoret har kvalitetssikret planleveransen og vurdert den til å være av god planfaglig kvalitet. Revisor kan ikke finne at planleveransen lider av mangler.

5.4.3 Saksframlegget

Saksframlegget inneholder en fyldig gjengivelse av saken basert på den malen som brukes i Bodø kommune. Saksframlegget inneholder etter vår vurdering tilstrekkelig med informasjon om saken. Revisjonen finner at saksframlegget er utarbeidet i henhold til gjeldende retningslinjer.

¹⁰ Se under fakta til «oppstartsmøte og referat» side 15.

5.5 Fakta problemstilling 3

5.5.1 Problemstilling 3

Er økonomien og målsetningen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

5.5.2 Operasjonaliserte revisjonskriterier:

- BE Varme skal skape lønnsomhet innenfor en vedtatt investeringsramme på 175 millioner nok.
- BE Varme skal gi avkastning på 7,8%.
- BE Varme skal være lønnsom innen 2021.

5.5.3 Investeringsrammen

Vår undersøkelse er basert på en langtidsprognose/langtidsbudsjett som er utarbeidet av selskapet selv, på bakgrunn av forutsetninger som er satt av eieren.

Økonomidirektøren i Bodø Energi sier om kostnaden på prosjektet:

«Konsernstyret i Bodø Energi har behandlet strategi og lønnsomhetsvurderinger vedr utbygging av fjernvarme i BE Varme ved flere anledninger, da forutsetninger for utbygging og drift har endret seg og ulike scenarioer er vurdert.

I mars 2013 ble investeringsbeslutning vedtatt for det som i dag er biobrenselanlegget på Rønvikjordet. En netto investeringsramme på 175 millioner kr (inkludert investeringsstøtte fra Enova) ble vedtatt, basert på lønnsomhetsberegninger gjennomført av Norsk Energi.

Videre er investeringsrammen behandlet i konsernstyremøte i september 2013 hvor netto investeringsramme holdes til 175 millioner nok.

Utbyggingsprosjektet ble avsluttet med kostnader innenfor vedtatte rammer.»

5.3.4 Avkastningskravet

Revisjonen har etterspurt BE Varmes budsjett for perioden framover, fått tilsendt en langtidsprognose som strekker seg fram til 2046. Av langtidsprognosen kan vi lese at minimum avkastningskrav satt av NVE var på 5,88% da prognosen ble beregnet. På bakgrunn av dette satte styret opp et minimum avkastningskrav på 7,8% for perioden fram til 2046. Selskapet la seg på en internrente på 8,2.

5.3.6 Lønnsomhet

Ved konsesjonssøknaden har NVE gjort følgende vurdering av samfunnsøkonomisk lønnsomheten i prosjektet:

3.2 Vurdering av samfunnsøkonomi

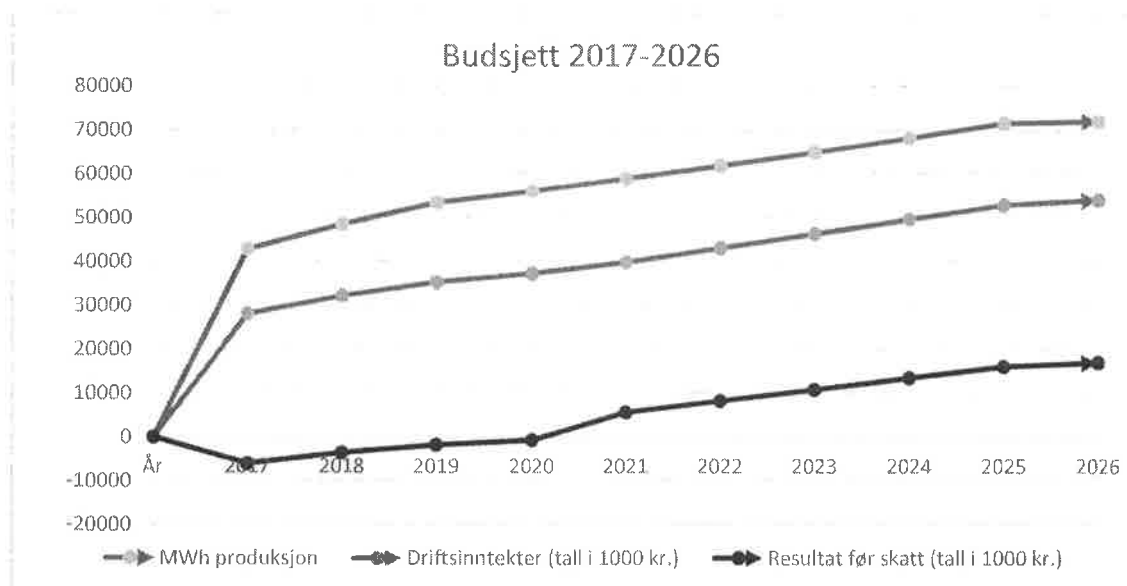
Det er gjort en forenklet samfunnsøkonomisk beregning for fjernvarmeanlegget. Beregningene er gjort på basis av fremlagte planer, og etter nåverdimetoden over en periode på 25 år fra idriftsettelse. Kalkulasjonsrente er 6 %. Kostnadene for fjernvarmeløsningen er sammenlignet med et alternativ med lokale varmeløsninger basert på el- og oljekjeler i forholdet 60/40. Dette innebærer ikke at el- og oljekjeler vurderes som et reelt alternativ, de er kun nyttet som en konservativ kostnadsreferanse for hva som kan være det faktiske alternativet (biovarme, varmepumper etc.).

Basert på søkers anslag for utvikling i kundegrnlaget, investeringer og driftskostnader, energimiks og energipriser, viser beregningen en samfunnsøkonomisk gevinst for fjernvarmeanlegget. Nytt/kostnadsfaktoren blir ifølge beregningen i overkant av 1,1. Tar en imidlertid i betraktning at det er nyttet lave el- og oljepriser for alternativet til fjernvarme, taler sannsynligheten for at dette er et forsiktig anslag for lønnsomheten. Konklusjonen om samfunnsøkonomisk lønnsomhet vurderes derfor som robust for sannsynlige endringer i parametrene.

Grafen nedenfor (figur 1) viser et utsnitt av langtidsprognosen¹¹ over ti år fra 2017, som var første fulle driftsår for biobrenselanlegget, og frem til 2026 hvor leveransen av kraft har nådd toppen av det biobrenselanlegget kan levere.

¹¹ Beskrevet ovenfor i pkt 5.3.4

Figur 1 langtidsprognose for 2017-2026

Målt opp mot faktisk årsregnskap fra 2016- 2018 vil dette kunne si oss om resultatene følger opp forventningene og om det er rasjonelt å forvente lønnsomhet på sikt.

Revisjonen har også etterspurt og mottatt tall fra halvårsprognosen til BE Varme for 2018. Omsetning er for 2018 prognostisert til 38 millioner kr, og resultat før skatt er prognostisert til 7,7 millioner kr. Det er dette som ligger til grunn for resultatet i 2018 vist i grafen (figur 2) nedenfor. For øvrig er tallene grafen (figur 2) bygger på hentet fra www.proff.no.

Figur 2: resultatregnskap 2013-2018

I samtaler med direktøren i BE Varme har revisor også blitt fortalt at prognosene for fremtidige strømpriser er positive sammenliknet med de prisene som lå til grunn for beregning av langtidsprognosen. Direktøren forklarer også at de har prognostisert et resultat på salg av antall GWh i 2018 til å være noe lavere enn forventningene i langtidsprognosen. Dette forklarer hun med at det har tatt lengre tid å få tilsluttet kunder enn forventet. Videre forteller hun at kundetilgangen likevel er bedre enn da langtidsprognosen ble satt opp.

Vårt forvaltningsrevisjonsprosjekt holder seg i hovedsak til å undersøke de økonomiske forholdene ved fjernvarmeprosjektet. Biobrenselanlegget er imidlertid også Enova sitt største prosjekt i dette distriktet for å bidra til «lavutslippsamfunnet»¹². Biobrenselanlegget bidrar i stor grad til at Bodø kommune kan nå sine mål om lavere utslipp. I tillegg kommer tilførselen av arbeidsplasser og andre positive synergieffekter som denne økonomien drar med seg.

¹² Miljødirektoratets rapport [Kunnskapsgrunnlag for lavutslippsutvikling](#), ofte kalt lavutslippsrapporten, viser hvordan Norge kan bli et lavutslippsamfunn i 2050

5.4 Vurderinger problemstilling 3

5.4.1 Investeringsrammen

Den siste investeringsbeslutningen for biobrenselanlegget ble foretatt i Mars 2013. Det ble da vedtatt en investeringsramme på 175 millioner kr til bygging av biobrenselanlegget. Revisor anser det for dokumentert at det prognostiserte resultatet for prosjektet i 2018 er oppnådd innenfor denne rammen. Dette betyr at det er oppnådd lønnsomhet innenfor den nevnte budsjetterammen.

5.4.2 Avkastningskravet

Fra langtidsprognosen fremgår det at minimum avkastningskrav satt av NVE var på 5,88% da prognosen ble beregnet. På bakgrunn av dette satte styret opp et minimum avkastningskrav på 7,8% for perioden fram til 2046. Selskapet la seg derfor på en internrente på 8,2% for å ha litt å gå på i forhold til minimumskravet. Sammenlikningen av langtidsprognosen og regnskapet for 2017 og prognostisert regnskap for 2018, viser at økonomien i selskapet er bedre enn forventet i langtidsprognosen. Så lenge tallene selskapet leverer er bedre enn forutsatt ligger de godt innenfor budsjettert resultat. Avkastningskravet er dermed pr. dags dato innenfor rekkevidde.

5.4.3 Lønnsomhet

Først vil vi påpeke at dette prosjektet er i startgropen og tallene fra reell drift av biobrenselanlegget går ikke lenger tilbake enn til 2017. Det er derfor noe tidlig å gjøre denne vurderingen.

Langtidsprognosen gir uttrykk for en forventning. Etter revisors forståelse er denne forventningen forholdsvis nøktern og gir en forståelse av rasjonalitet. Salget av GWh er noe lavere enn forventningen i langtidsprognosen. Dette skyldes etter direktørens utsagn blant annet at det har tatt lengre tid å få tilsluttet kunder enn forventet.

Den høye strømprisen gjør likevel lønnsomheten i kroner og øre høyere enn langtidsprognosen har lagt opp til. Etter ny vurdering etter halvårsrapporteringen i 2018,

foreligger det nå en forventning om et overskudd før skatt på 7,7 millioner allerede i 2018. Revisjonen mener etter dette at prosjektet viser gode prognoser og har allerede vist seg lønnsomt tre år før det var forventet.

Revisor har også i samtale med direktøren i BE Varme fått vite at prognosene for strømprisen framover, tyder på en mye høyere strømpris enn det er kalkulert med i langtidsprognosen. Dette gjør at prognosen for lønnsomhet ser god ut også framover i tid.

6 Konklusjon

1. Har kommunen fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling av og beslutning i saken om fjernvarmeanlegg på Rønvikjordene?

Revisjonen har gått gjennom seks av de antatt viktigste handlingene i plansaken for kommunen. Så langt vår undersøkelse rekker er retningslinjene fulgt.

2. Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret?

Revisjonen har undersøkt om de rutinene som skal sørge for tilstrekkelig opplysning av saken er fulgt. Revisjonen mener å kunne bekrefte at de opplysningene som skal legges fram om denne typen saker er lagt fram i denne saken, slik at grunnlaget for saken var komplett. Revisjonen mener saken var tilstrekkelig opplyst før behandling i bystyret.

3. Er økonomien og målsetningen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

Ettersom kommunens vedtak ikke legger forutsetninger for prosjektet, har vi valgt å lete etter kriterier andre plasser for å svare på om økonomien i prosjektet forsvarer at kommunen medvirker til det.

Revisjonen finner at BE Varme henger noe etter i forhold til forventet leveranse av GWh. Imidlertid ligger selskapet godt foran prognosen hva lønnsomhet angår. Framtidsutsiktene er gode både vurdert på bakgrunn av NVE sin «Vurdering av samfunnsøkonomi» og vurdert på bakgrunn av tilfall av nye kunder og fremtidige prisprognoser for strøm.

Revisjonen finner at økonomien og målsetningen i prosjektet er i tråd med de kriteriene vi kunne sette opp.

7 Rådmannens kommentar

Rådmannen har gått gjennom rapporten, og mener den gir et greit og korrekt bilde av fjernvarmeprosjektet i Bodø. Han har ut over dette ingen kommentarer til rapporten.

Rådmannens kommentar er tatt med i sin helhet i vedlegg 1 til rapporten.

8 Kilder

Saksdokumenter

1. Annonsetekst Plan ID 1301
2. Annonsetekst Plan ID 1301 Biobrenselanlegg Rønvikjordet
3. Brev til grunneiere som er nabo til biobrenselanlegget
4. Bystyrets vedtak om avfallsforbrenningsanlegg på Burøya
5. Forside offentlig ettersyn og høring
6. Fylkesmannens innspill ved oppstart
7. Fylkesmannens merknader ved oppstart
8. Godkjenning av detaljplan biobrenselanlegg rønvikjordet fra NVE
9. Godkjenning av justert konsesjon NVE
10. Godkjenning deling av tomt til biobrenselanlegg fra byggesak, Bodø Kommune
11. Høring av søknad om revidert fjernvarmekonsesjon
12. Innspill fra Bodin bondelag
13. Konsesjonsbrev tillatelse til bygging og drift av fjernvarmeanlegg
14. Kunngjøringstekst etter søknad om utslippstillatelse
15. Langtidsprognose BE Varme
16. Melding om vedtatt detaljreguleringsplan fra Bystyret 30.09.13
17. Merknad fra Avinor
18. Merknad fra Hovdetunet borettslag
19. Merknad fra Samfunnskontoret
20. Mindre endring i utslippstillatelse fra Fylkesmannen
21. Møtereferat fra beboermøte i Hovdejordet, Kløverenga og Hvitveisen Borettslag
22. Møtereferat oppstartsmøte biovarmeanlegg
23. Orientering om gasstankanlegg
24. Orientering om revidert fjernvarmekonsesjon for BE Varme
25. Planbeskrivelse Detaljregulering biobrenselanlegg
26. Planbestemmelser for detaljregulering biobrenselanlegg
27. Planmanual, detaljert prosedyrebeskrivelse
28. Postjournal Bodø kommune
29. Presentasjon fjernvarmeutbygging i Bodø
30. Reguleringsplan for avfallsforbrenningsanlegget på Burøya
31. Revidert konsesjonssøknad
32. Røykfanevurdering
33. Saksfremlegg sluttbehandling Bystyret 08.07.13
34. Samlede merknader til Bodø kommune (jernbaneverket mfl.)
35. Spredningsberegninger biosentral BE Varme fra Norsk Energi
36. Svar på spørsmål fra borettslagene
37. Søknad om endring av fjernvarmekonsesjon
38. Søknad om mindre endringer i utslippstillatelse
39. Søknad om utslippstillatelse
40. Tillatelse fra DSB vedrørende gasstankanlegg
41. Tilleggsnotat Detaljregulering for biobrenselanlegg til Bystyret
42. Utslippstillatelse fra Fylkesmannen
43. Utslippstillatelse-vilkår

44. Uttalelse fra Bodø Sildoljefabrikk AS
45. Uttalelse fra Helse og miljøtilsyn Salten
46. Uttalelse fra Kløverenga, Hvitveisen og Hovdetunet borettslag
47. Uttalelse fra Statens Vegvesen
48. Varsel om utleggelse til offentlig ettersyn og høring
49. Vedtak om utleggelse til offentlig ettersyn og høring
50. Vedtatt plankart biobrenselanlegg
51. Vurdering av plikt til Konsekvensutredning fra Norsk Energi

Nettsteder

1. bodokommune.no
2. bodøenergi.no
3. miljødirektoratet.no
4. nve.no
5. proff.no
6. regjeringen.no

Lover, forskrifter og retningslinjer

1. Energiloven
2. Energilovforskriften
3. Forskrift om konsekvensutredning
4. Plan- og bygningsloven (PBL)
5. Lovkommentar til plandel av Plan- og bygningsloven (kommunal- og moderniseringsdep.)

9 Ressursbruk

Ressursbruken i prosjektet er samlet 350 timer.

Vedlegg 1

Rådmannens kommentar

Rådmannen har gått gjennom forvaltningsrevisjonsrapporten vedrørende fjernvarme. Så langt Rådmannen vurderer rapporten, gir den et greit og korrekt bilde av prosjektet.

Rådmannen har således ingen merknader til rapporten.

Med vennlig hilsen

Rolf Kåre Jensen
Rådmann

Vedlegg 2

Revisjonskriterier

PROBLEMSTILLING 1

Har Bodø kommune fulgt gjeldende retningslinjer ved behandling av og beslutning i saken om fjernvarmeanlegg på Rønvikjordene?

Etter PBL § 3-2 ligger ansvaret for planlegging etter loven til kommunestyrene, regionale planmyndigheter og Kongen, jf. §§ 3-3 til 3-7. Når deler av planarbeidet etter loven legges til private vil kommunen likevel ha ansvar for å sikre at regelverket følges.

Planprogram

Etter plan- og bygningsloven (PBL) §4-1 første ledd skal det for alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Av kommunens planmanual fremgår det at alle reguleringsplanforslag skal vurderes etter PBL § 4-1. Dersom kommunen kommer fram til at planen kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som et ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet, jfr. PBL § 12-9 om saksbehandling av planprogram for planer med vesentlig virkning for miljø eller samfunn.

I henhold til PBL §41 og §4-2 er vilkåret for om det skal utarbeides planprogram og om det skal kreves konsekvensutredning likt. Dette er en vurdering av om planen vil få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. For å se kriteriene for denne vesentlighetsvurderingen se kriterier for om det skal kreves konsekvensutredning side 39-40.

Oppstartsmøtet og referat

Etter PBL §12-8 første ledd annet og fjerde punktum følger det at når forslagsstilleren er en annen enn planmyndigheten selv, skal planspørsmålet først legges fram for planmyndigheten i møte.

I planmanualen til Bodø kommune fremgår følgende føringer for oppstartsmøtet:

Planlegger / tiltakshaver informerer om planforslaget.

Saksbehandler informerer om:

- Annonsering, høringsfrister og bruk av åpne møter.
- Krav til innhold i planleveranse.
- Oppdatert kartgrunnlag skal hentes på adressen:

I lovendring til PBL fra 2017 fremgår det i §12-8 første ledd at det skal skrives referat fra møtet. Dette var ikke et lovkrav i 2013, men miljøverndepartementets veileder «Utarbeiding av reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven» Versjon 22. februar 2011, som var den gjeldende offentlige veiledningen da denne prosessen pågikk i 2013 gir retningslinjer om at det bør skrives referat og at referatet bør inneholde;

- hvem som var til stede i møtet,
- hvilke bestemmelser i plan- og bygningsloven, rikspolitiske retningslinjer/bestemmelser som får betydning for planarbeidet
- om planformålet er i tråd med kommuneplanens arealdel eller annen overordnet plan
- forslag/krav til hvordan hensynet til aktiv medvirkning skal ivaretas.
- ev. krav om konsekvensutredning.
- hvilke utredningstema som skal med i en planbeskrivelse,
- ev. krav om egne rapporter knyttet til utredningstema,

Referatet må også klargjøre om oppstart anbefales.

Kravet til innhold i referatet gjenspeiler også de krav som stilles til innhold i oppstartsmøtet.

I Bodø kommunes planmanual fremgår at saksbehandler skriver møtereferat i henhold til gjeldende mal som et utgående brev til planlegger. Brevet skal også godkjennes av byplansjefen.

Medvirkning

Etter PBL §5-1 skal enhver som fremmer planforslag, legge til rette for medvirkning.

Etter miljøverndepartementets veileder¹³ heter det at PBL baserer seg på at medvirkning i hovedsak skjer i form av formell offentlig høring, hvor lovmessige forpliktelser for annonsering, tilskrivning og offentlig utleggelse danner minimumskrav. Dette kan være tilstrekkelig i planer av mindre omfattende karakter med begrensede konsekvenser for omgivelsene. Opplegget for medvirkning bør avklares med kommunen i oppstartsmøtet.

Varsel om oppstart

Etter PBL §12-8 første ledd skal berørte offentlige organer og andre interesserte varsles når planarbeidet igangsettes, Når forslagsstilleren er en annen enn planmyndigheten selv, skal planspørsmålet legges fram for planmyndigheten i møte. Kommunen kan gi råd om hvordan planen bør utarbeides, og kan bistå i planarbeidet.

Forslagsstilleren skal etter PBL §12-8 annet ledd alltid kunngjøre en melding om oppstart av planarbeidet i minst én avis som er alminnelig lest på stedet, og gjennom elektroniske medier¹⁴. Registrerte grunneiere og festere i planområdet, og så vidt mulig andre rettighetshavere i planområdet samt naboer til planområdet, skal når de blir direkte berørt, på hensiktsmessig måte underrettes om at planarbeidet tas opp.

Videre fremgår av bestemmelsens tredje ledd at ved varsel om oppstart og kunngjøring skal avgrensningen av planområdet angis.

I Bodø kommunes planmanual fremgår at annonse oppstart og varslingsbrev fra tiltakshaver sendes postmottak. Postmottak fordeler varslingen til aktuelle mottakere i kommunen.

¹³ Miljøverndepartementets veileder «Utarbeiding av reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven» Versjon 22. februar 2011.

¹⁴ Med elektroniske medier har departementet lagt til grunn at man kan bruke kommunens hjemmeside eller nettavis som er alminnelig lest på stedet

Planforslag på høring

Når forslaget til reguleringsplan er mottatt av kommunen, skal kommunen etter PBL §12-11 snarest, og senest innen tolv uker eller en annen frist som er avtalt med forslagsstiller, avgjøre om forslaget skal fremmes ved å sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn og behandles etter reglene i PBL §§ 12-9 og 12-10.

Planbeskrivelsen

Etter PBL §4-2 første ledd skal alle forslag til planer etter loven ved offentlig ettersyn ha en planbeskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder for området.

ROS-analysen

Etter PBL §4-3 første ledd skal planmyndigheten ved utarbeidelse av planer for utbygging påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging.

Kommunestyrevedtak

Når forslag til reguleringsplan er ferdigbehandlet, legges det i henhold til PBL §12-12 fram for kommunestyret til vedtak, eventuelt i alternativer. Av saksframlegget skal det framgå hvordan innkomne uttalelser til planforslaget og konsekvensene av planen har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt. Kommunestyret må treffe vedtak senest tolv uker etter at planforslaget er ferdigbehandlet. Er kommunestyret ikke enig i forslaget, kan det sende saken tilbake til ny behandling. Det kan gis retningslinjer for det videre arbeid med planen.

Operasjonaliserte revisjonskriterier

- Kommunen skal sikre at det for alle private reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram.
- Kommunen skal sikre at det gjennomføres oppstartsmøte og skrives referat.

- Kommunen skal sikre at forslagsfremmer legger til rette for medvirkning gjennom varsling før oppstart av planarbeidet og høring når planforslaget foreligger.
- Kommunen skal sikre at forslag til planer etter loven ved offentlig ettersyn har en planbeskrivelse.
- Kommunen skal sikre at det utarbeides en ROS-analyse for prosjektet.
- Kommunestyret skal treffe gyldig vedtak i plansaken.

PROBLEMSTILLING 2

Var saken tilstrekkelig konsekvensutredet og opplyst før behandling i bystyret?

Konsekvensutredning

Etter plan- og bygningsloven (PBL) skal visse tiltak konsekvensutredes etter forskrift om konsekvensutredning¹⁵. Et eventuelt krav om konsekvensutredning (KU) vil være en tids- og kostnadskrevende prosess. Det er derfor viktig at man tidlig får avklart om planmyndighetene vil kreve KU av det planlagte prosjektet. Planmyndighet i denne saken vil være Bodø kommune, Byplankontoret. Forskriftens §2 bokstav a) til f) angir planer og tiltak som alltid skal behandles etter forskriften. Bokstav g) angir tiltak som krever søknad etter annet lovverk, og disse er listet i forskriftens vedlegg I. Her er det ingen av punktene som er dekkende for varmesentralen. Det som er nærmest er pkt 4.

” Avfallsanlegg for behandling husholdnings- eller næringsavfall ved forbrenning med en kapasitet på mer enn 100 tonn per dag”.

Vedlegg II angir 41 mulige tiltak som skal vurderes etter kriteriene i §4. Her er det i pkt 11 angitt at avfallsanlegg skal vurderes. Dersom usortert RT-flis skal benyttes som brensel kan anlegget defineres som et avfallsanlegg.

Forskriftens §3 angir planer og tiltak som skal vurderes etter §4. I §3 bokstav e) angis at planer som krever søknader om tillatelse etter annet lovverk som er nevnt i vedlegg II skal

¹⁵ FOR-2010-02-12-150

vrderes etter kriteriene i §4. §4 angir kriterier for vurdering av vesentlige virkninger for miljø og samfunn i bokstav a) til k).

Planleveransen

Planleveransen skal i henhold til Bodø kommunes planmanual kontrolleres av saksbehandler og av geodatakontoret. Planforslaget skal også legges frem på plangiennomgangen.

Saksbehandler kvalitets sikrer leveransen og sjekker at alle påkrevde dokumenter er mottatt og registrert på saken. Dersom det er mangler i leveransen, skal saksbehandler gi melding tilbake til planlegger. Det vil være forskjellig krav til komplett planleveranse avhengig av om forslaget er ny plan eller en endring av eksisterende plan.

I miljøverndepartementets veileder¹⁶ fremgår at:

«Loven stiller krav om at omfanget av planbeskrivelsen skal stå i forhold til det som skal bygges. Beskrivelsen skal være så fylldig og presis at det er mulig å få et dekkende bilde av hensynene bak planen. Hvor omfattende planbeskrivelsen skal være kan tilpasses den enkelte plan. En liten reguleringsplan med begrensede og lite konfliktfylte tiltak, må derfor også kunne ha en enklere planbeskrivelse enn en plan for en mer omfattende eller konfliktfylt utbygging.»

Kommunens planmanual krever at planleveransen består av følgende dokumenter:

- Kopi av annonse for oppstart plansak.
- Plankart på PDF og sosifil.
- Planbeskrivelse med ROS og eventuell KU / oppsummering av KU.
- Planbestemmelser.
- Eventuell KU
- Evt. andre dokumenter avtalt tidligere i prosessen, f.eks. digital 3D modell.
- Alle dokumenter unntatt kart skal leveres som tekstdokument.

¹⁶ Miljøverndepartementets veileder «Utarbeiding av reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven» Versjon 22. februar 2011

- For sentrumsområdet kreves modell i 1:500.

I tillegg har Bodø kommune utarbeidet en sjekklister for utarbeidelse av reguleringsplaner.

Sjekklister har med de samme punkter som innholdsfortegnelsen i malen for planbeskrivelse som. Planlegger tar med de forhold som er relevant for den aktuelle planen, men det er 42 obligatoriske punkter, som må tas med i alle reguleringsplaner/planbeskrivelser.

Sjekklister skal gjennomgås i oppstartsmøtet.

Plangjennomgang

Planmanualen legger opp til en plangjennomgang hvor det undersøkes om planforslaget er godt nok til å legges ut på offentlig ettersyn. Dette gjelder punkter i forhold til kommunens regelverk/overordnede planer for området, bl.a. uteoppholdsareal, BYA, høyder, parkering, formål mv. Dersom byplankontoret synes saken er godt nok gjennomarbeidet og tilfredsstillende faglige og innholdsmessige krav, legges saken ut til offentlig ettersyn.

Saksframlegg

Etter Bodø kommunes planmanual skal det etter oppsummering av høringen og bearbeiding av planforslaget utarbeides saksframlegg for Bodø bystyre i Ephorte med følgende vedlegg:

- Bestemmelser
- Planbeskrivelse
- Plankart
- Eventuelt illustrasjoner det er knyttet bestemmelser til
- Eventuelt andre vedlegg

Operasjonaliserte revisjonskriterier

- Kommunen skal sikre at det utarbeides en konsekvensutredning for alle saker som faller inn under forskrift om konsekvensutredning.
- Kommunen skal sikre at planleveransen er i henhold til gjeldende retningslinjer.
- Kommunen skal utarbeide et saksframlegg i henhold til gjeldende retningslinjer.

PROBLEMSTILLING 3

Er økonomien og målsetningen i prosjektet i tråd med forutsetningene for kommunens vedtak?

Kommunens vedtak stiller ikke krav til økonomien i prosjektet ut over det som er sagt om økonomiske konsekvenser i forutsetningene for vedtaket:

«Tiltaket i planen medfører ingen økonomiske konsekvenser for Bodø kommune. Alle kostnader ved tiltaket bæres av Bodø Energi v/BE Varme AS.»

For å likevel få gjort en vurdering av den økonomiske måloppnåelsen i fjernvarmeprosjektet, må vi finne kriterier for dette fra annet hold.

Fra vedtektene til BE Varme § 3 under overskriften «Virksomhet» følger det at:

«Selskapets formål er å bygge ut, eie og drive infrastruktur for nær- og fjernvarme samt kjøpe, Distribuere og selge energi i nær- og fjernvarmenettet til kunder i infrastrukturen.»

Økonomidirektøren i Bodø Energi AS sier om dette:

«Konsernstyret i Bodø Energi har behandlet strategi og lønnsomhetsvurderinger vedr utbygging av fjernvarme i BE Varme ved flere anledninger, da forutsetninger for utbygging og drift har endret seg og ulike scenarioer er vurdert.

I mars 2013 ble investeringsbeslutning vedtatt for det som i dag er biobrenselanlegget på Rønvikjordet. En netto investeringsramme på 175 millioner nok (inkludert investeringsstøtte fra Enova) ble vedtatt, basert på lønnsomhetsberegninger gjennomført av Norsk Energi. Videre er investeringsrammen behandlet i konsernstyremøte i september 2013 hvor netto investeringsramme holdes til 175 millioner nok.»

I konsernstyremøte i november 2013 ble konsernets overordnede strategi behandlet og for BE Varme ble det vedtatt; «*BE Varme skal skape lønnsomhet innenfor vedtatte investeringsrammer*»

Eier har stillet langsiktige krav til avkastning og det er på bakgrunn av det satt opp en langtidsprognose som legger føringer for hvilke forventninger de har til lønnsomhet på sikt. Av prognosen fremgår at avkastningskravet er 7,8%. I tillegg kommer det frem at det forventes lønnsomhet fra og med år 2021.

På bakgrunn av dette har selskapet selv satt opp en internrente på 8,2%

Avkastningskravet er ifølge adm. dir. i BE Varme fastsatt av styret i BE Varme.

Operasjonaliserte revisjonskriterier

- BE Varme skal skape lønnsomhet innenfor en vedtatt investeringsramme på 175 millioner nok.
- BE Varme skal gi avkastning på minimum 7,8%.
- BE Varme skal være lønnsom innen 2021,

Vedlegg 3

Kundeliste BE Varme AS (medio september 2018)

Storgata 88
Bodø Nye Rådhus
Thalleveien 5
Thalleveien 7
Thalleveien 13
Thalleveien 13
Thalleveien 9-11
Thalleveien 9-11
Garnveien 16
Åttringen 109
Midtbanen 35
Vebjørn Tandbergs vei 2-10
Vebjørn Tandbergs vei 1-5
Vebjørn Tandbergs vei 14
Vebjørn Tandbergs vei 7
Gamle Riksvei 20
Gamle Riksvei 18
Plassmyrveien
Plassmyrveien 23
Bodøsjøveien 24
Yttersvingen 4
Garnveien 2
Fjernvarme Bodø Storsenter
Speiderveien 6-8
Vebjørn Tandbergs vei 18
Professor Schyttes gate 4
Tollbugata 5
Rensåsgata 21-27
Moloveien 2
Hålogalandsgata 91
Fjernvarme Stormen Kulturhus
Fjernvarme Bibliotek
Hålogalandsgata 131
Prinsensgate 164
Torvgata 30
Fjernvarme Sentrum Sykehjem
Fjernvarme Bankgata Skole
Fjernvarme Flerbrukshallen
Fjernvarme City Nord CNC
Fjernvarme gartneri
Storgata

Fjernvarme Storgata 6
Fjernvarme Bodøsjøen B8 Øst
Fjernvarme Moloveien 16
Olav V gt 200
Prinsensgate 83-85
Fjernvarme Saltvern Skole
Fjernvarme City Nord NKL
Sivert Nielsens gate 66-68
Fjernvarme Saltvern Skole
Fjernvarme NPS
Fjernvarme Frelsesarmeen
Seilasveien 114-16
Fjernvarme Trekanten
Fjernvarme Raddison Bodø
Bryggerihagen
Saltens Bilruter (Stormyrveien)
NPS Gartneri
Norsk luffartsmuseum (Olav V)
Nordlandsmuseet (Prinsens gate 115)

SAK 33/18

Bestilling av forvaltningsrevisjon

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 03.09.2018: Prosjektplan Forvaltningsrevisjon: Brukerbetaling vann og avløp
- Salten kommunerevisjon IKS 27.09.2018: Prosjektplan Forvaltningsrevisjon: Forvaltning av kommunale bygg

Bakgrunn for saken:

Plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2019, ble vedtatt i bystyrets sak 16/182 med følgende prioriteringer:

1. Styringsstruktur helse og omsorg (Internkontroll helse og omsorg)
2. Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg
3. Kvalitet innen kommunens pleie- og omsorgstjenester
4. Økonomistyring helse og omsorg
5. Oppfølgingsrapport barnevern
6. Oppfølgingsrapport spesialundervisning
7. Brukerbetaling vann og avløp
8. Forvaltning av kommunale bygg og eiendommer

I samme vedtak ga bystyret kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig. På denne bakgrunn tok utvalget opp

til behandling sak om Prioritering av forvaltningsrevisjon 2018-2019 (sak 57/17, 17. november 2017). Følgende vedtak ble fattet:

Grunnet endrede forutsetninger beslutter kontrollutvalget følgende endringer i gjeldende Plan for forvaltningsrevisjon:

Ny prioritet nr 3: Forvaltning av kommunale bygg og eiendommer

Ny prioritet nr 4: Brukerbetaling vann og avløp

Forvaltning av kommunale bygg

Salten kommunerevisjon IKS har utarbeidet prosjektplan for Forvaltning av kommunale bygg. I prosjektplanen er det beskrevet følgende formål med forvaltningsrevisjonen:

Belyse om Bodø kommunes system for vedlikehold av bygg er egnet for å hindre verdiforringelse i bygningsmassen. Videre er det en målsetting å vurdere om rapporteringsrutinene gjør det mulig for bystyret å følge opp bygningsmassen økonomisk.

Det legges opp til at følgende problemstillinger skal undersøkes i denne revisjonen:

1. Har Bodø kommune et tilfredsstillende system for vedlikehold av bygningsmassen?
2. Har Bodø kommune rapporteringsrutiner som sikrer at de folkevalgte har tilstrekkelig beslutningsgrunnlag innenfor byggforvaltningen?

Revisjonskriterier vil være bl.a

- Kommunens retningslinjer, regler, reglementer
- Kommuneloven
- Forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner
- Veiledere

Revisors undersøkelser vil bl.a basere seg på dokumentanalyse, eventuelt også intervjuer med sentrale personer i kommunen. Det legges opp til at revisjonen gjennomføres innenfor en ramme av 400 timer, og at endelig rapport utarbeides sommeren 2019.

Brukerbetaling vann og avløp

Salten kommunerevisjon IKS har utarbeidet prosjektplan for Brukerbetaling vann og avløp. I prosjektplanen er det beskrevet følgende formål med forvaltningsrevisjonen:

Formålet er å vurdere om Bodø kommune behandler selvkosttjenestene for vann og avløp i henhold til lov og forskrift. I tillegg vurderes det hvordan kommunen har behandlet sine selvkostfond.

Det legges opp til at følgende problemstillinger skal undersøkes i denne revisjonen:

1. Har Bodø kommune beregnet henførbare kostnader til gebyrområdene korrekt, og gir selvkostkalkylene et riktig uttrykk for selvkost på de respektive tjenestene?
2. Har Bodø kommune behandlet de aktuelle selvkostfondene korrekt?

Revisors undersøkelser vil bl.a basere seg på analyse av selvkostberegninger og dokumenter, eventuelt også intervjuer med relevante personer i kommunen. Det legges opp til at revisjonen gjennomføres innenfor en ramme av 350 timer, og at endelig rapport utarbeides sommeren 2019.

Vurdering:

Prosjektplanene inneholder problemstillinger, revisjonskriterier, og metodebruk slik det rådes til i Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Begge prosjektplanene legger opp til en tidsramme der endelig rapport utarbeides sommeren 2019. Dette vil bety at rapportene vil kunne legges frem til behandling i kontrollutvalget i august 2019.

Det legges opp til en nærmere gjennomgang og drøfting av prosjektplanen i utvalgets møte, og at prosjektplan med eventuelle endringer / presiseringer vedtas som kontrollutvalgets bestilling.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon vedrørende Kommunale bygg slik det er beskrevet i prosjektplan datert 27.09.2018.

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon vedrørende Brukerbetaling vann og avløp slik det er beskrevet i prosjektplan datert 03.09.2018.

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 03.09.18 Navn: Kai Andre Blix KAB	Brukerbetaling vann og avløp	Kontr. dato: sign: KB 1/9	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar: På bakgrunn av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Bodø kommune, vedtatt i kommunestyret 27.10.2016 i sak nr. 16/182. I planen er dette prosjektet prioritert som nr. 7.

2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

- Formålet er å vurdere om Bodø kommune behandler selvkosttjenestene for vann og avløp i henhold til lov og forskrift. I tillegg vurderes det hvordan kommunen har behandlet sine selvkostfond.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1. Problemstilling 1?

Har Bodø kommune beregnet henførbare kostnader til gebyrområdene korrekt, og gir selvkostkalkylene et riktig uttrykk for selvkost på de respektive tjenestene?

Vurderinger i forhold til:

- Direkte kostnader
- Indirekte kostnader
- Fordelingsnøkler for indirekte kostnader
- Beregning av kapitalkostnader
- Avskrivning
- Rentesats

Salten kontrollutvalgsservice

Dato 19.09.2018

Jnr. 18/741

Arkiv nr. 412 9.2

Hjemmel u off:

3.2. Problemstilling 2?

Har Bodø kommune behandlet de aktuelle selvkostfondene korrekt?

Vurderinger i forhold til:

- kalkulatoriske rente
- Anvendelsen av selvkostfond
- 5-års regelen

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 03.09.18 Navn: Kai Andre Blix	Brukerbetaling vann og avløp	Kontr. dato: sign: BVG 11/9	Side: 2 av 3

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

Kommentar:

- Kommunens retningslinjer regler og reglementer
- Lover og tilhørende forskrifter som regulerer selvkost (forurensningsloven, vass- og avløpsanlegg, plan- og bygningsloven, matrikkelloven og brann- og eksplosjonsvernloven).
- Forskrifter om budsjett og regnskap (klassifisering av utgifter og inntekter), herunder regnskapsstandarder.
- Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14).
- Kommunale vedtak og årsbudsjetter vedrørende betalingstjenester, herunder gebyrregulativ.

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger (Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

- Analyse av kommunens beregninger av selvkost for 2016 og 2017, samt analyse av kommunens regnskap for 2016 og 2017 som danner grunnlaget for etterkalkylene.
- Dokumentanalyser, herunder årsregnskap med noter, årsrapporter, styrende dokumenter og saksframlegg i gebyrsaker.
- Evt. intervjuer med relevante personer.

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Kai Andre Blix

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Godkjenning av prosjektplan – oktober 2018
- Oppstartsbrev – februar 2019
- Dokumentanalyse– mars/april 2019.
- Endelig utarbeidelse av rapport – sommer 2019.

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 03.09.18 Navn: Kai Andre Blix KAB	Brukerbetaling vann og avløp	Kontr. dato: sign: BK 11/9	Side: 3 av 3

8. Revisors uavhengighet
<p>Kommentar:</p> <p>Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner §15.</p> <p>Sted/dato: <u>Bodø</u> / <u>11.09.18</u></p> <p>Ansvarlig revisor: <u>Bjørn Vegard Gunnar</u></p> <p>Utførende revisor: <u>Kai-Andre Blix</u></p> <p>Utførende revisor: _____</p>

9. Ressursbruk
<p>Kommentar:</p> <p>350 timer</p>

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 27.09.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign: BVG	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar: På bakgrunn av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Bodø kommune, vedtatt i kommunestyret 27.10.2016 i sak nr. 16/182 leverer Salten kommunerevisjon forslag til prosjektplan for «Forvaltning av kommunale bygg og eiendommer». I planen er dette prosjektet prioritert som nr. 8. Rekkefølgen ble imidlertid endret av kontrollutvalget høsten 2017. Slik at dette prosjektet nå er prioritert som nr. 3.

I planen stilles spørsmålet om forvaltningen av kommunens bygg fungerer på en god måte, og det stilles spørsmål til ressursbruken på dette området sammenliknet med andre kommuner.

2. Formål (Målformulering) (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

Formålet med prosjektet er å belyse Bodø kommunes system for vedlikehold av bygg er egnet for å hindre verdiforringelse i bygningsmassen. Videre er det en målsetning å vurdere om rapporteringsrutinene gjør det mulig for Bystyret å følge opp bygningsmassen økonomisk.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1. Problemstilling 1

Har Bodø kommune et tilfredsstillende system for vedlikehold av bygningsmassen?

Vurderinger i forhold til:

- Overordnede politiske mål for byggforvaltningen (mål og prioriteringer)
- Rutiner
- Ressursbruk
- Kommunens retningslinjer regler og reglementer

3.2. Problemstilling 2

Har Bodø kommune rapporteringsrutiner som sikrer at de folkevalgte har tilstrekkelig beslutningsgrunnlag innenfor byggforvaltningen?

Vurderinger i forhold til:

- Rapporteringsrutiner
- Tiltaksplaner
- Økonomiplan

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 27.09.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign: <i>Oh</i>	Side: 2 av 3

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

Kommentar:

- Kommunens retningslinjer regler og reglementer
- Kommuneloven
- Forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner
- Veiledninger

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger (Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

Dokumentanalyse.

Eventuelt intervjuer med sentrale personer i Bodø kommune.

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Bjørn Vegard Gamst

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Prosjektplan til KU -- oktober 2018
- Oppstart - vinter 2019
- Dokumentanalyse - vår 2019.
- Endelig utarbeidelse av rapport - sommer 2019.

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Bodø kommune	År: 2018	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 27.09.2018 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Forvaltning av kommunale bygg	Kontr. dato: sign: BVG	Side: 3 av 3

8. Revisors uavhengighet

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner §15.

Sted/dato: Bodø/27.09.2018

Ansvarlig revisor: _____

Bjørn Vegard Gamst

Utførende revisor: _____

Bjørn Vegard Gamst

Medvirkende revisor: _____

Hålen Steppen

Medvirkende revisor: _____

Kari Anne Blix

9. Ressursbruk

Kommentar:

400 timer

SAK 34/18

Virksomhetsplan 2019 for kontrollutvalget

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Utkast: Virksomhetsplan 2019 for Bodø kontrollutvalg.

Bakgrunn for saken:

I samsvar med vedtatt virksomhetsplan for 2018 legges det frem til behandling forslag til virksomhetsplan for 2019.

Bystyret har det overordnede kontrollansvar for kommunens virksomhet. Kontrollutvalget er bystyrets organ for å føre løpende kontroll og tilsyn med forvaltningen på bystyrets vegne. Et godt fungerende kontrollutvalg er viktig for å sikre folkevalgt innsyn og kontroll.

Rammebetingelsene for kontrollutvalget blir i stor grad avgjort av bystyret, som legger til rette for at kontrollutvalget skal være i stand til å ivareta sine kontroll- og tilsynsoppgaver. For å målrette kontrollutvalgets arbeid er det utarbeidet forslag til en virksomhetsplan. Det legges opp til at planen skal inneholde oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontroll- og tilsynsoppgaver som er planlagt i 2019. Saken legges frem for kontrollutvalget for drøfting og prioritering av utvalgets aktiviteter i 2019.

Forslag til vedtak:

Virksomhetsplan 2019 oversendes bystyret med de endringer som fremkom i møtet.

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

**Kontrollutvalget Bodø kommune,
Virksomhetsplan 2019**

Jnr 18/xxx Ark 412 1.4

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING	3
KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING	3
LOWVERK SOM REGULERER KONTROLLUTVALGETS VIRKE	4
KONTROLLUTVALGETS ANSVAR	4
KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE	4
KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	5
ANDRE OPPGAVER	6
ANNET	8
vedlegg	10

INNLEDNING

Bystyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, og kan forlange enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse. De kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kunne omgjøre vedtaket selv.

Bystyret skal påse at de kommunale regnskaper revideres på en betryggende måte. Bystyret velger et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på sine vegne, jf. kommunelovens § 76 og § 77.

Den kommunale egenkontrollen som utøves av kontrollutvalget erstatter ikke kommunens internkontroll. Kommunelovens § 23 pålegger administrasjonssjefen å sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, herunder intern kontroll.

KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Valg til kommunens kontrollutvalg ble gjort av bystyret i møte den 29. oktober 2015 - sak 15/99.

Medlemmer i kontrollutvalget for perioden 2015 – 2019 er:

<u>Medlem:</u>	<u>Varamedlem:</u>
Espen Rokkan, H, leder	Felles varaliste H, V og Frp:
Lars Vestnes, H	Bodil Brattli H
	Lars Røed Hansen H
	<u>Kari Storstrand Frp</u>
<u>Thor Arne Angelsen, AP, nestleder</u>	Felles varaliste AP og SP
	Arild Mentzoni AP
	Mathilde Jakobsen AP (t.o.m 12.09.2018)
	Stig E. Fossum AP (f.o.m 13.09.2018)
	<u>Ola Smeplass SP</u>
<u>Charlotte Ringkjøb, ekstern *</u>	Varaliste eksterne
<u>Åshild Opøyen, ekstern *</u>	Odd Paulsen
	Anna Cecilie Jentoft
	Tommy Ødegård
	Hildur Auberg

*) ekstern i denne sammenheng betyr utenom bystyret.

LOVVERK SOM REGULERER KONTROLLUTVALGETS VIRKE

Kontrollutvalgets arbeid er regulert av:

- Kommuneloven (kap 12 §§ 76 til 80)
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Ut over oppgaver fastsatt i lov og forskrift har bystyret fastsatt eget reglement for kontrollutvalget – som gir nærmere regler for kontrollutvalgets arbeid (vedlegg 1)

KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, jf. forskrift om kontrollutvalg § 4.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte (regnskapsrevisjon).

Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (selskapskontroll).

Kontrollutvalget kan ikke overprøve de politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen. I tillegg skal det også føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Kontrollutvalget kan med hjemmel i kommunelovens § 31 avgjøre at møte skal lukkes, men kun i saker/orienteringer der lov hjemler taushetsplikt og lukking av dører.

Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter så fremt saken ikke angår dem selv.

REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor.

Kontrollutvalget avgir uttalelse til bystyret om kommunens årsregnskap og årsberetning. Uttalelsen til årsregnskap og årsberetning skal foreligge før formannskapet avgir sin innstilling i disse sakene. Kontrollutvalget avgir også uttalelse til bystyret om de kommunale foretakenes særregnskap og årsberetninger.

Kontrollutvalget skal følge opp revisors merknader til regnskapet.

FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg se til at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Utvalget bestiller gjennomføring av forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor.

Utvalget har utarbeidet og avgitt innstilling til bystyret om plan for forvaltningsrevisjon for inneværende periode. Planen er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Den overordnede analysen og planen utarbeides av kontrollutvalgets sekretariat. Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 er vedtatt av bystyret, med følgende prioritering:

1. Styringsstruktur helse og omsorg (gjennomført)
2. Oppfølging av bystyrets vedtak vedrørende fjernvarmeanlegg (gjennomført)
3. Kvalitet innen kommunens pleie- og omsorgstjenester
4. Økonomistyring helse og omsorg

5. Oppfølgingsrapport barnevern
6. Oppfølgingsrapport spesialundervisning
7. Brukerbetaling vann og avløp
8. Forvaltning av kommunale bygg og eiendommer

Forvaltningsrevisjon er en løpende kontrollaktivitet i kommunen, med følgende faser:

- Kontrollutvalgets bestilling av forvaltningsrevisjon
- Revisors gjennomføring av forvaltningsrevisjonen
- Kontrollutvalgets innstilling og bystyrets vedtak i den enkelte saken om forvaltningsrevisjon
- Kontrollutvalgets oppfølging av bystyrets vedtak i sak om forvaltningsrevisjon følges opp.

SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg se til at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper.

Utvalget har utarbeidet og avgitt innstilling til bystyret om plan for selskapskontroll for inneværende periode. Planen er basert på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Bestilt selskapskontroll: Utøvelse av eierinnflytelse i Bodø, ble ferdigstilt og behandlet av kontrollutvalget deretter bystyret i 2018.

ANDRE OPPGAVER

BESTILLINGER FRA BYSTYRET

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med forvaltningen på vegne av bystyret. Utvalget vil følge opp de saker, forvaltningsområder, tjenesteområder, kommunale foretak og selskaper bystyret ber kontrollutvalget følge opp.

REDEGJØRELSER OG ORIENTERINGER

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. kommunelovens § 77.

Saker som skal behandles i kontrollutvalget skal opplyses så godt som mulig. Ut fra dette behovet for saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle administrasjonssjefen for å gi informasjon og svare på spørsmål fra utvalgets medlemmer. Tilsvarende vil utvalget kalle inn representanter for de kommunale foretakene for å få informasjon om foretakenes virkeområde.

VIRKSOMHETS BESØK

For å kunne føre tilsyn med den totale virksomheten er det viktig at kontrollutvalget har ressurser og kjennskap til kommunens forvaltning og tjenester. Det kan være aktuelt å besøke ulike kommunale virksomheter. Besøkene kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Virksomhetsbesøkene må tilpasses kontrollutvalgets behov og ressursituasjon.

Formålet med virksomhetsbesøk er blant annet å:

- Bli kjent med virksomheten, og å gjøre kontrollutvalgets arbeid kjent i kommunen.
- Undersøke generelt om krav til internkontroll er kjent i virksomheten og om sentrale føringer knyttet til for eksempel de etiske retningslinjer er kommunisert
- Fremskaffe informasjon om utvalgte områder som for eksempel HMS, offentlige anskaffelser og lignende ved å få orientering om og innsyn i system og rutiner
- Få innspill til kontrollutvalgets risikoanalyser og planarbeid

HØRING

Kontrollutvalget har i henhold til kommuneloven en rett og plikt til å gjennomføre kontrollmessige undersøkelser og evalueringer innenfor kommunens ansvarsområde. Kontrollutvalget kan gjennomføre høringer (se reglement vedtatt av bystyret, vedlegg 1). Høringer finner sted i forbindelse med møter i kontrollutvalget, der kontrollutvalget i møte skaffer seg informasjon i en sak ved å be bestemte personer om å uttale seg muntlig, på spørsmål fra medlemmene. Hensikten med høring er å skaffe seg direkte informasjon fra aktørene i saken for å klarlegge saksforholdet så godt som mulig.

Det er ikke planlagt høringer i kontrollutvalget i 2018. Kontrollutvalget gjennomfører høring ved behov.

HENVENDELSER TIL KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget skal i henhold til eget reglement § 2 føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget kan også ta imot henvendelser fra publikum. Utvalget er ikke et klageorgan, men henvendelser fra publikum kan gi verdifulle innspill om hvordan forvaltningen fungerer, og dermed gi grunnlag for saker om tilsyn og kontroll.

Kontrollutvalget avgjør selv i hvilken form og grad henvendelser fra publikum skal følges opp.

TILSYN MED REVISOR

Kontrollutvalget er pålagt å føre tilsyn med revisjonens arbeid. Denne funksjonen utøves gjennom bl.a. gjennom sekretariatets møter og løpende dialog med revisjonen. Videre gjennom revisjonens faste orienteringer om sitt arbeid i kontrollutvalgets møter.

RAPPORTERING

Kontrollutvalget utarbeider årsrapport til bystyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller rapporteres fortløpende i egne saker til bystyret.

Kontrollutvalget rapporterer fortløpende til bystyret om sin oppfølging av nummererte brev fra revisor, jfr forskrift om revisjon § 4.

HØRINGSUTTALELSER

Kontrollutvalget skal i offentlige høringssaker som vedrører kontrollfunksjonen spesielt, avgi uttalelse til bystyret, i saker der bystyret selv avgir høringsuttalelse på vegne av kommunen.

KONTROLLUTVALGETS ARKIV

Kontrollutvalget skal ha eget sak/arkiv system og sekretariatet ivaretar på vegne av kontrollutvalget det daglige arkivarbeidet, etter arkivloven med forskrifter.

ANNET

Kontrollutvalget har ansvar for kontroll og tilsyn med et bredt spekter av kommuneforvaltningens oppgaver. Det er viktig at kontrollutvalget har tilstrekkelige ressurser til å holde seg oppdatert på sine arbeidsområder, herunder kunne delta på konferanser og andre kompetansehevende tiltak lokalt og nasjonalt.

Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn gjennomfører kurs og konferanser rettet særskilt mot kontrollutvalg. I tillegg gjennomføres årlig en lokal fagsamling for medlemmer av kontrollutvalg i Saltenkommunene. I valgår gjennomføres et seminar med folkevalgtopplæring for medlemmer av kontrollutvalg.

KONTROLL OG TILSYN- BUDSJETT 2019

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Budsjettet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 05.10.2018 – sak 35/18. Budsjettet legger

rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme er på kr 3 118 000.

PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2019

Kontrollutvalgets møteplan for 2019

1. Torsdag 17. januar
2. Mandag 11. mars
3. Onsdag 24. april (behandling av regnskap for kommune / kommunale foretak)
4. Onsdag 29. mai

5. Torsdag 22. august
6. Tirsdag 15. oktober
7. Fredag 15. november

Ytterligere møter settes opp ved behov.

Kontrollutvalgets årsplan 2019	Møter						
	1	2	3	4	5	6	7
Aktiviteter og saker							
Protokoll	X	X	X	X	X	X	X
Orienteringer fra revisjon og sekretariat	X	X	X	X	X	X	X
Rapport fra forvaltningsrevisjon					XX		
Rapport fra selskapskontroll							
Oppfølging av bystyrets vedtak vedr forvaltningsrevisjon			X				
Orientering om kommunens barnevern		X					
Orientering om status for kommunens økonomi		X		X		X	
Uttalelse til kommuneregnskapet 2018			X				
Uttalelse til særregnskap 2018 for kommunalt foretak			X				
Redegjørelse fra administrasjonen i aktuelle saker	X	X	X	X	X	X	X
Virksomhetsbesøk							X
Revisors erklæring om egen uavhengighet					X		
Utarbeidelse av virksomhetsplan 2020						X	
Kontrollutvalgets årsrapport 2019							X
Møteplan 2020						X	
Budsjett for kontroll og tilsyn 2020						X	

SAK 35/18

Budsjett for kontroll og tilsyn 2019

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Salten kontrollutvalgsservice – prognose kostnader 2019 fordelt på kommune

Bakgrunn for saken

Forskrift om kontrollutvalg § 18 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. I merknadene heter det at budsjettet skal omfatte kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret:

§ 18. Budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon

Når det gjelder revisor er Bodø kommune tilsluttet Salten kommunerevisjon IKS, der representantskapet vedtar budsjetttramme for virksomheten. Utgifter fordeles budsjettmessig ut fra revisors planlagte aktivitet for den enkelte eierkommune. Det er ikke lagt opp til

vesentlige endringer i driften fra 2018 til 2019. Bodø kommunes honorar til revisjonen var beregnet til ca kr 2 526 000 i 2018. Selskapet opplyser at det beregner honorar for 2019 til kr 2 602 000 – en økning på cirka 3,0 % fra 2018.

Utgifter til sekretariat

Salten kontrollutvalgsservice yter sekretariattjenester til kommunene i Salten, også Bodø. Det er ikke lagt opp til vesentlige endringer i driften fra 2018 til 2019. Utgiftene til sekretariatet fordeles ut fra folketall, aktivitet i kontrollutvalgene og et fastbeløp. Bodø kommunes andel av sekretariatets utgifter er for 2019 beregnet til ca kr 456 000. Tilsvarende tall for 2018 var kr 435 000. Den faktiske utgiften avhenger av utviklingen i folketall i de 9 eierkommunene, samt møtehyppigheten i de 9 kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgets egne utgifter

Ordinære driftsutgifter tilknyttet kontrollutvalget, så som godtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste etc er budsjettert sammen med utgifter til øvrige politiske organer. Det kan ut over dette være behov for at kontrollutvalgets medlemmer deltar på kurs eller opplæring som vedrører utvalgets arbeidsområde. For 2019 foreslås det at det settes av kr 60.000 til dette formålet. Det legges opp til ca 7 møter i utvalget i 2019. (Det ble gjennomført 7 møter i 2016 så vel som i 2017) .

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå. Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 2 602 000
Sekretærbistand	Kr 456 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 60 000
Sum	Kr 3 118 000

Utgifter til revisor og sekretariat har historiske sett vært budsjettert på grunnlag av forventet omfang av ordinært revisjons- henholdsvis sekretariatsarbeid gjennom året. Det er ikke satt av egne midler til kontrollutvalgets disposisjon dersom det skulle oppstå behov for større granskninger eller utredninger utenom dette. Dersom et slikt behov skulle oppstå, så må man i det enkelte tilfelle be kommunestyret om midler.

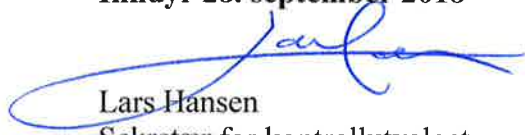
Forslag til vedtak:

Bodø kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2019 foreslås budsjettert til kr 3 118 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 2 602 000
Sekretærbistand	Kr 456 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 60 000
Sum	Kr 3 118 000

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet, jfr forskrift om kontrollutvalg § 18.

Inndyr 28. september 2018

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Prognose fordeling kostnader SKU 2019- detaljer

Salten kontrollutvalgsservice

Budsjett total 2019 kr 1 476 000

Anslag møtehyppighet ut fra erfaringstall per kommune

Folketall pr 1/1 2018

Kommune	Innbyggere pr 1/1 2018	Vekt	Budsjett ant: møter	Vekt	Fastbeløp 1/9 av total	Vekt	% tot	Sum pr kommune
Beiarn	1 029	1/3	2	1/3	kr 54 667	1/3	5,88 %	kr 86 757
Bodø	51 558	1/3	7	1/3	kr 54 667	1/3	30,88 %	kr 455 740
Fauske	9 775	1/3	6	1/3	kr 54 667	1/3	12,95 %	kr 191 208
Gildeskål	1 998	1/3	3	1/3	kr 54 667	1/3	7,15 %	kr 105 539
Hamarøy	1 801	1/3	3	1/3	kr 54 667	1/3	7,07 %	kr 104 353
Meløy	6 346	1/3	5	1/3	kr 54 667	1/3	10,68 %	kr 157 614
Saltødal	4 691	1/3	4	1/3	kr 54 667	1/3	9,13 %	kr 134 702
Steigen	2 534	1/3	4	1/3	kr 54 667	1/3	8,25 %	kr 121 714
Sørfold	1 979	1/3	4	1/3	kr 54 667	1/3	8,02 %	kr 118 372
Sum	81 711		38					
Sum					kr 492 000		100,00 %	kr 1 476 000

SAK 36/18

Revisors vurdering av egen uavhengighet

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 13. august 2018: Egenvurdering av uavhengighet

Bakgrunn for saken:

I henhold til forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon og oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjon minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget

Vedlagt følger slik egenvurdering datert 13. august 2018 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Per Asbjørn Andersen og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst.

Nærmere bestemmelser om revisors uavhengighet finnes i forskrift om revisjon § 13:

Den som foretar revisjon etter denne forskrift kan ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

Den som foretar revisjon kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Den som foretar revisjon kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det gitt bestemmelser i samme forskrift § 14 vedrørende rådgivningstjenester mv:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune etter denne forskrift kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, dersom dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet.

Den som foretar revisjon kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges egne ledelses- og kontrolloppgaver.

Den som foretar revisjon kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige. Unntak fra dette gjelder ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.

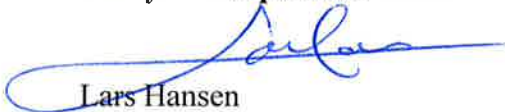
Vurdering

Sekretariatet har ingen merknader til egenvurderingen.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 13. august 2018 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Inndyr 28. september 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Salten kontrollutvalgsservice	
Dato	19.08.2018
Jnr.	18/685
Arkiv nr.	412 3.1
Hjemmel u off:	

Kontrollutvalget i Bodø kommune

Deres ref.:

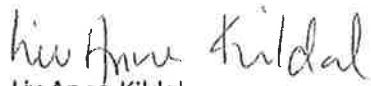
Vår ref.: 5010/A2/bvg/lak

Dato: 13. august 2018

EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

I henhold til forskrift av 15. juni 2004 om revisjon av kommuner, jf § 15, skal revisor vurdere sin egen uavhengighet i forhold til revisjonen av kommunen.

Uavhengigheten er vurdert i forhold til Bodø kommune. Jeg ser ingen forhold som er til hinder for å revidere regnskapet til Bodø kommune og øvrige kommunale regnskap, eller til å være ansvarlig for gjennomføring av de planlagte forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Liv Anne Kildal

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Bjørn Vegard Gamst

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

SAK 37/18

Kontrollutvalgets møteplan 2019

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- Oversendt møteplan Bodø bystyre 2019, vedtatt 13.09.2018

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget behandler og vedtar egen møteplan. Utvalget har vanligvis 7-9 møter per år. I forbindelse med saken foreligger vedtatt møteplan for bystyre, formannskap, komiteer og enkelte andre utvalg.

Utvalgets møteplaner har til enhver tid vært styrt av og tilpasset bystyrets møteplan. Dette av hensyn til saker som oversendes fra kontrollutvalget til bystyret, og da særlig forvaltningsrevisjonsrapporter og uttalelser til regnskap. Når det gjelder utvalgets uttalelse til kommuneregnskapet så skal denne dessuten foreligge i tide til formannskapets behandling av regnskapet. I vedtatt møteplan er det lagt opp til bystyremøter følgende datoer:

7. februar
28. mars
9. mai
12. og 13. juni
5. september
31. oktober
4. og 5. desember

Møteplan for bystyret er tilpasset behandling av regnskap i formannskapets møte 25. april, deretter bystyrets møte 9. mai. Kontrollutvalget må dermed basere seg på behandling av

regnskap i tiden før 25. april 2019. I henhold til forskrift skal kommunens regnskap være avlagt innen 15. februar det påfølgende år. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest 31. mars. Deretter kan revisor avgi sin beretning, med kopi til kontrollutvalget før utvalgets behandling.

Påskeuken i 2019 er 15. til og med 22. april. Skolens vinterferie er 4. til og med 8. mars. Høstferie 9. til 11. oktober 2019. Kristi himmelfartsdag er 30. mai.

Vurdering:

Basert på de senere års fremdrift for regnskap og revisjonsberetning, og etter å ha konsultert med revisor, synes det avklart at revisors beretning vil være klar før påske. Det er imidlertid for knapp tid til å behandle regnskap før påske. På denne bakgrunn, og for at utvalget skal kunne avgi uttalelse rettidig før formannskapetets behandling, foreslås det at kontrollutvalget gjennomfører møte onsdag 24. april 2019

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2019:

Torsdag 17. januar

Mandag 11. mars

Onsdag 24. april (behandling av regnskap for kommune og kommunale foretak)

Onsdag 29. mai

Torsdag 22. august

Tirsdag 15. oktober

Fredag 15. november

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Møteplan 2019

Utvalg	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Bystyre		7	28		9	12+13			5	3+31		4+5
Formannskap	24		14	25	29*	20		29		17	14+21	12
Komittemøter	23		13	24	29			28		16	20	
Organisasjonsutv.	22		12	30	28			27		15	19	
Klagenemnda	15	12	12	9	14	18		27		1	12	10
Kontrollutvalget												
Råd for rus og psyk.	21		11	23	27			26		14	18	
Eldrerådet	21		11	23	27			26		14	18	
Råd for funksjonsh.	17		7	23	23			22		14	14	

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Des.
Salten Regionråds møteplan 2018 (AU):												
Salten Regionråds møteplan 2018 (SR):												
Fylkestingets møteplan 2019:		25		8		17				21		2
Skoleruta 2019/20:			4.-8.3	15.-23.4	31.05.	21.6 siste				9.-11.	22.11.	

Merknader:

Formannskapsmøte 29. mai er en onsdag pga Kr.himmelfart torsdag 30.

Møtedatoer for flerkulturelt råd settes inn når sak er ferdig behandlet av bystyret i oktober 2018.

SAK 38/18

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

- a) Epost 29.08.2018 til Bodø kommune v/ IKT-sjef: Svar på begjæring om innsyn vedlagt svarbrev til advokatfirma Angell 29.08.2018
- b) Elsa Hogndal Sund 15. september 2018, epost: Re: eiendomsmatrikkelen for Bodø – ufullstendig etterkommet krav om retting

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

Vedlegg a) er svarbrev etter kontrollutvalgets sak 27/18, utvalgets møte 27. august 2018: Notat fra revisor vedr rammeavtale IKT-driftstjenester og utstyr.

Vedlegg b) er kopi av epost sendt til Bodø kommune og til kontrollutvalget. Eposten er knyttet til klage på eiendomsskatt. Utvalget fikk til møte 19. april 2018 lagt frem flere dokumenter oversendt fra samme avsender, og utvalget besluttet følgende: *Kontrollutvalget kommer tilbake til spørsmålet om kommunens saksbehandling, men avventer i første omgang kommunens interne evaluering av saksbehandlingen.* Avsender ble orientert om denne beslutningen i brev fra sekretariatet 4. mai 2018.

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Svar Svar til alle Videre send

SV: Protokoll fra kontrollutvalget

Lars Hansen

Til: Frode Nilsen [Frode.Nilsen@bodo.kommune.no]
Kopi: Anna Margrethe Weile; Rolf Kåre Jensen; Øystein Nilsen; Bjørn Inge Furunes
Vedlegg: Svarbrev Angell 29082018_001.pdf (379 kB) [Åpne i webleser]

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 29.08.2018
Jnr. 18/716
Arkiv nr. 412 6.1
Hjemmel u off:

29. august 2018 15:13

Hei igjen!

Jeg legger ved kopi av svarbrev sendt til Angell.

Med vennlig hilsen
Lars Hansen
Sekretariatsleder
Salten kontrollutvalgsservice
Adresse: Postboks 54, 8138 Inndyr
Telefon: 470 37 452
Hjemmeside: www.sekretariatet.no

Fra: Frode Nilsen [Frode.Nilsen@bodo.kommune.no]
Sendt: 29. august 2018 12:40
Til: Lars Hansen
Kopi: Anna Margrethe Welle; Rolf Kåre Jensen; Øystein Nilsen; Bjørn Inge Furunes
Emne: SV: Protokoll fra kontrollutvalget

Hei Lars, (cc: Rolf Kåre, Anna, Øystein og Bjørn Inge)

Takk for sist møte og at dere fikk lagt ut møteinnkallingen med brevet fra Angell.

Rådmann, assisterende rådmann og undertegnede ønsker en tilbakemelding på om kontrollutvalget har svart på henvendelsen fra Angell – hvis ja hadde det vært fint å få en kopi av svaret (så slipper vi å lete i postjournalen ☺).

Hvis dere ikke har sendt svar, men har planlagt å gjøre det er det fint om dere sender en kopi av svaret til oss.

Med vennlig hilsen

Frode Nilsen
Digitaliserings- og IKT-sjef, Digitalisering og IKT

970 33 266
frode.nilsen@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Angelladvokatfirma
v/ advokat Thomas Angell
Postboks 163

8001 BODØ

Deres brev til kontrollutvalget datert 14.08.2018

Jeg viser til deres brev til kontrollutvalget med merknader til notat fra kommunens revisor. Brevet ble lagt frem for kontrollutvalget i møte 27. august 2018. For ordens skyld legger jeg ved kopi av saksprotokoll med kontrollutvalgets vedtak i saken.

På vegne av kontrollutvalget takker jeg for deres henvendelse. Kontrollutvalget vil også i fortsettelsen ha behov for innspill som setter fokus på kommunens saksbehandling og tjenester.

Inndyr, 29. august 2018

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Svar Svar til alle Videre-send

D

RE: EIENDOMSMATRIKKELEN FOR BODØ - UFULLSTENDIG
ETTERKOMMET KRAV OM RETTING

Inged Sund <isund@broadpark.no >

Til: Postmottak Bodø Kommune; Lars Hansen

Vedlegg: Matrikkelen ny klasse.jpg (6 MB)

Saltens kontrollutvalgsservice	
Dato	7.09.2018
Jnr.	18/734
Arkiv nr.	412 6-1
Hjemmel u off:	
15. september 2018 12:13	

Til KONTROLLUTVALGET i Bodø kommune

(Registreres også i kommunens postliste.)

Ifm. klage på kommunens saksbehandling vedr. eiendomsskatten, har jeg tillatt meg å ta kontakt med Statens Kartverk vedr. føring av eiendomsmatrikkelen. Etter dette har jeg funnet fram til regelverket og tatt meg den frihet å informere registerfører om hvordan dette skal gjøres. Vennligst se nedenstående ekspedisjon av 2., f.m.

I vedlegg hertil følger som svar på ovennevnte, et skriv som nok skal inneholde et vedtak, men dette har visse mangler. Den "retting" som det vises til, strider mot Tinglysningsloven, Matrikkeloven, Plan- og bygningsloven, Forvaltningsloven, uskrevne regler i forvaltningsretten, ja t.o.m. Grunnlovens § 97 og gjerne § 98. Intet offentlig organ kan "vedta" et annet "faktum" enn virkeligheten.

Min far bodde i **Kleivaveien 27**; "Hus nr. 1" (anno 1952) til han døde; i 2002. For at han skulle få gode og trygge dager de år han måtte ha igjen, bygget jeg selv "Hus nr. 2" i 1999 og flyttet inn 1.11.99. Begge hus er utførlig beskrevet og tegninger forefinnes i kommunens arkiv. Ordlyden i "vedtaket" tyder på at saksbehandler ikke ser dette som en realitet, men årsaken til dette, igjen, er ikke lett å få øye på. Jeg forutsetter da at Bodø kommune har orden i sine arkiver. Om det bor ett eller 10 mennesker i en vertikalt-delt to-mannsbolig, er underordnet. Det er bygningsmassens anvendelighet (kfr. SOM) som avgjør.

Kulturveien 36 ble min fars iht. tinglyst kjøpsavtale med kår til min mormor. Hun døde i 1979 og kåret ble avlyst i 1980. Boligens status endres iht. anmodning, senest fra 1980. Det samme gjelder uthuset. Det har aldri vært brukt til landbruksformål.

Jeg tillater meg med dette å be Kontrollutvalget om å ta nærværende med som ytterligere klagegrunnlag i løpende sak, til utvalgets neste møte.

Ærbødigst
Elsa Hogndal Sund
Kleivaveien 27
8009 Bodø
Mob. 90092661

2. August, 9:44 isund@broadpark.no isund@broadpark.no <isund@broadpark.no> Wrote:

Nærværende gjelder min fritidseiendom: Kulturveien 36, 8056 Saltstraumen og bolig

Til KONTROLLUTVALGET i Bodø kommune

(Registreres også i kommunens postliste.)

Ifm. klage på kommunens saksbehandling vedr. eiendomsskatten, har jeg tillatt meg å ta kontakt med Statens Kartverk vedr. føring av eiendomsmatrikkelen. Etter dette har jeg funnet fram til regelverket og tatt meg den frihet å informere registerfører om hvordan dette skal gjøres. Vennligst se nedenstående ekspedisjon av 2., f.m.

I vedlegg hertil følger som svar på ovennevnte, et skriv som nok skal inneholde et vedtak, men dette har visse mangler. Den "retting" som det vises til, strider mot Tinglysningsloven, Matrikkelloven, Plan- og bygningsloven, Forvaltningsloven, uskrevne regler i forvaltningsretten, ja t.o.m. Grunnlovens § 97 og gjerne § 98. Intet offentlig organ kan "vedta" et annet "faktum" enn virkeligheten.

Min far bodde i **Kleivaveien 27**; "Hus nr. 1" (anno 1952) til han døde; i 2002. For at han skulle få gode og trygge dager de år han måtte ha igjen, bygget jeg selv "Hus nr. 2" i 1999 og flyttet inn 1.11.99. Begge hus er utførlig beskrevet og tegninger forefinnes i kommunens arkiv. Ordlyden i "vedtaket" tyder på at saksbehandler ikke ser dette som en realitet, men årsaken til dette, igjen, er ikke lett å få øye på. Jeg forutsetter da at Bodø kommune har orden i sine arkiver. Om det bor ett eller to eller 10 mennesker i en vertikalt-delt to-mannsbolig, er underordnet. Det er bygningsmassens anvendelighet (kfr. SOM) som avgjør.

Kulturveien 36 ble min fars iht. tinglyst kjøpsavtale med kår til min mormor. Hun døde i 1979 og kåret ble avlyst i 1980. Boligens status endres iht. anmodning, senest fra 1980. Det samme gjelder uthuset. Det har aldri vært brukt til landbruksformål.

Jeg tillater meg med dette å be Kontrollutvalget om å ta nærværende med som ytterligere klagegrunnlag i løpende sak, til utvalgets neste møte.

Ærbødigst
Elsa Hogndal Sund
Kleivaveien 27
8009 Bodø
Mob. 90092661

2. August, 9:44 isund@broadpark.no isund@broadpark.no <isund@broadpark.no> Wrote:

Nærværende gjelder min fritidseiendom; Kulturveien 36, 8056 Saltstraumen og bolig; Kleivaveien 27, 8009 Bodø.

Denne e-post inneholder bare offentlig tilgjengelige opplysninger. Av kapasitetshensyn (som utledes av størrelsen på vedlegg) må den deles opp i «hoved-dokument» og 1 vedleggsbrev inneholdende skylddelingsforretningen av 1935 for "Alfheim", gnr. 8/bnr. 11 i Bodø; Kulturveien 36, 8056 Saltstraumen.

Vennligst registrer denne e-post på forskriftsmessig vis og send den til kvalifisert saksbehandler. Jeg ber videre om å bli orientert fra denne om saksbehandlingen; ikke minst for å unngå misforståelser, herunder at nærværende har TO vedlegg.

Vedlegg «Førerinstruks for matrikkelen» viser til sakens realiteter; faktiske forhold og lovgrunnlag, herunder førerinstruksens avsn. 9.2.

Vedlegg «Byggetomt» baserer seg på historikk og lovgivning rundt 1935. Begrepet «byggetomt» følger herav. Det har intet med landbruk å gjøre. 4 vedlegg, sidene 1..4 fra skylddelingsforretningen av 1935, ligger til grunn for tinglyste rettigheter vedr. eiendommen «**Alfheim**», **gnr. 88 / bnr. 11 i Bodø; Kulturveien 36, 8056 Saltstraumen**. Disse sendes, av kapasitetshensyn, som vedlegg til eget oversendelsesbrev.

For korrekt føring av **Kleivaveien 27**, har **Bodø** kommune alle dokumenter.

Matrikkelen skal føres slik:

KULTURVEIEN 36	8056 Saltstraumen
«Alfheim» Gnr. 88/bnr. 11	
162 Helårsbolig benyttet som fritidsbolig	(kfr. Sivilombudsmannens def. av fritidsbolig)
182 Uthus for vedskjul og tre-verksted	Frittstående
KLEIVAVEIEN 27	8009 Bodø
«Vold» Gnr. 31/bnr. 390	
Hus 1:	
111 Enebolig	(«Husbankhus» anno 1952)
181 Uthus	Frittstående
Hus 2:	
111 Enebolig	(Enebolig anno 1999, hos-bygget med hus 1)
181 Garasje	Frittstående
Hvert hus har egen inngang. Tils. er her tre bad og wc, hvorav 2 i Hus 1 (kfr. Husbankvilkårene).	

Jeg har registrert at Bodø kommune har satt i gang arbeide med reguleringsplan bl.a. for Knaplundøya; nord for Saltstraumen. På sydsiden finnes det ikke noe planverk, utover at det er gitt spredte byggetillatelse etter 2. verdenskrig. Uansett hvor lang tid det vil ta før kommunen begynner med noe plan-arbeide på sydsiden av Saltstraumen, er det viktig at alle eiendommer er riktig klassifisert.

Skulle det, mot formodning, enda hefte usikkerhet om klassifikasjonen, antar jeg at gjenpartsadressaten kan bistå.

Når matrikkelen er korrigeret iht. ovenstående, ber jeg om å bli orientert.

Mvh
Elsa Hogndal Sund
Kleivaveien 27
8009 Bodø
Mob. 90092661

Elsa Hogndal Sund

Kleivaveien 27
8009 BODØDato:05.09.2018
Saksbehandler:May-Iren Vikholt
Telefon direkte:75 55 53 71
Deres ref.:
Løpenr.:72783/2018
Saksnr./vår ref.:2018/7990
Arkivkode:88/11

Matrikkelretting av boliger på g/br.nr 31/390 og g/b.nr.88/11

Viser til brev av 02.08.2018 hvor det kreves retting av matrikkel på g/b.nr. 31/390 og g/b.nr. 88/11.

Eiendom med g/b.nr. 31/390 fremstår i dag som en enebolig, og er også matrikkelført som dette.

Fra byggesaken som omhandler tilbygg på eksisterende enebolig fra 1998/1999 ser jeg av godkjent tegning at det ikke skal bygges en ekstra boenhet. Hvis det eksisterer en endring av tillatelsen som omfatter en ekstra boenhet vil jeg gjerne få den oversendt. Jeg kan ikke finne dokumentasjon på denne endringen i kommunens arkiv.

For å få godkjent en ekstra boenhet må det søkes om dette til byggesakskontoret. Godkjenningen som er i henholdt Plan- og bygningsloven matrikkelføres.

Krav om endring på eiendom med g/b.nr. 31/390 kan ikke utføres fordi det mangler dokumentasjon som viser at endringene er omsøkt og godkjent.

Når det gjelder eiendom 88/11 har jeg endret bygningstype i matrikkelen til *Helårsbolig benyttes som fritidsbolig*. Endringen er gjeldende fra dags dato.

Med hilsen

May-Iren Vikholt
Ingeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift

GeodataPostadresse:
Postboks 310, 8001 Bodø
Besøksadresse:Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 50 00
Telefax:Elektroniske adresser:
postmottak@bodo.kommune.no
May-Iren.Vikholt@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.noOrgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 00080

SAK 39/18

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.10.2018

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr, 28. september 2018

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget